

Vlaams
Parlement

vergadering **C161**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 15 maart 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de vergroening van het wagenpark van de Vlaamse overheid – 1210 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de aanpassingen aan het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet – 1282 (2015-2016)	8
VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de extra middelen voor lokale overheden voor de aanpak van de vluchtelingencrisis – 1434 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verdeling van de aan de gemeenten toegezegde 20 miljoen euro voor de vluchtelingencrisis en het al dan niet bestaan van een consensus daarover met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) – 1440 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verdeling van 20 miljoen euro aan de gemeenten voor de aanpak van de vluchtelingencrisis – 1444 (2015-2016)	10
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de stand van zaken met betrekking tot de werkzaamheden rond de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies – 1493 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de afslanking van de provincies – 1518 (2015-2016)	22
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de conclusies en gevolgen van de rondetafelconferentie over deradicalisering in Londen – 1506 (2015-2016)	27

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de vergroening van het wagenpark van de Vlaamse overheid – 1210 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, door minister Turtelboom werd het initiatief genomen om een actieplan op te stellen voor de vergroening van het voertuigenpark in Vlaanderen. In dit actieplan zijn een aantal maatregelen uitgewerkt en wordt hard gewerkt aan de uitrol van de nodige infrastructuur.

In het actieplan is een specifiek hoofdstuk uitgewerkt dat onder uw bevoegdheid valt omdat "de Vlaamse overheid als launching customer" wordt gezien. Dit past perfect in de geest van het regeerakkoord, waarin gesteld wordt dat de Vlaamse overheid een voorbeeld moet zijn voor het beleid dat zij wil uitrollen.

De vloot van de Vlaamse overheid is dan ook een belangrijke nichevloot voor rijden op elektriciteit en aardgas, niet alleen omdat vele wagens steeds naar dezelfde plaats terugkomen, maar ook omdat de wagens in functie van het gebruik kunnen worden gekozen en uiteraard ook als voorbeeldfunctie. Door de specifieke ogenblikken waarop de vloot van de Vlaamse overheid wordt gebruikt, 's avonds en in het weekend, zijn er zelfs opportuniteiten voor autodelen. Bovendien is het zo dat gelet op de prominente locaties waar de voertuigen van de Vlaamse overheid worden gestationeerd, deze nog meer geschikt zijn voor autodelen. Ook de circulaire gedachte is een beleid waar deze Vlaamse Regering de mond van vol heeft en waar zij dus ook een voorbeeld moet stellen.

Minister, in antwoord op de schriftelijke vraag van de heer Maertens, vraag nummer 174, hebt u een overzicht van het wagenpark van de Vlaamse overheid gegeven. Deze cijfers komen echter niet overeen met de cijfers op de overheidswebsite bestuurszaken.be. Kunt u dit verklaren? Hoever staat u met de uitrol van laadinfrastructuur op de terreinen van de Vlaamse overheid? Welke ambities schuift u hier naar voren, zowel wat betreft publiek toegankelijke laadpunten op deze locaties als wat betreft laadpunten die enkel door de overheid kunnen worden gebruikt? Hoe ziet u de verdere uitrol van groene voertuigen binnen de Vlaamse overheid? Het actieplan spreekt van een ambitieniveau van 10 procent, maar in de praktijk betekent dit slechts 30 tot 40 procent milieuvriendelijke wagens tegen 2020. Hoe staat dit in verhouding met uw inspanningen op het vlak van laadinfrastructuur? Kunt u een stand van zaken geven van de ontwikkelingen van afgelopen jaar over autodelen binnen het wagenpark van de Vlaamse overheid? Hoe ziet u autodelen concreet evolueren naar het einde van deze legislatuur? Hoe evalueert u de suggestie om waterstoftankstations te openen op de terreinen van de Vlaamse overheid? Welke concrete acties onderneemt u om dit mogelijk te maken? Wat zijn daarbij eventuele hinderpalen? Welk resultaat hoopt u te verwezenlijken tegen 2019?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, ik zal beginnen met de zogenaamde onduidelijkheid in de cijfers. Ik zal het u heel simpel uitleggen hoe dat komt. In de oorspronkelijke vraag van de heer Maertens gaat het over een ander toepassingsgebied. De vraag ging over alle entiteiten die gebruikmaken van de beheerstool van het Facilitair Bedrijf. De cijfers die u op de website vindt, gaan over alle entiteiten. Het toepassingsgebied is dus veel ruimer. De heer Maertens vroeg

dus wie van de Vlaamse overheid gebruikmaakt van de beheerstool. Ik hoop dat dit misverstand nu de wereld uit is. Het toepassingsgebied van de webstek gaat bijvoorbeeld ook over het Agentschap voor Natuur en Bos, over Sport Vlaanderen. Zij hebben een zeer uitgebreid wagenpark. Vandaar dus het verschil.

Het is ook belangrijk om een globaal beeld te kunnen geven van de vloot van de Vlaamse overheid. Daarvoor bevragen we ook jaarlijks alle entiteiten en worden gegevens van de Dienst voor Inschrijving van de Voertuigen (DIV) gebruikt om deze data te kunnen verrijken. Deze data staan op de website, maar zijn inmiddels ook wel een beetje verouderd en moeten dus worden geactualiseerd. Ik kan u vertellen dat mijn administratie momenteel al volop bezig is en ijverig aan het werk is met de actualisatie van deze cijfers.

U vraagt naar de uitrol van de laadinfrastructuur op de terreinen van de Vlaamse overheid. Ik kan natuurlijk enkel spreken binnen mijn eigen bevoegdheden, en dan bedoel ik mijn bevoegdheid van Bestuurszaken. Over terreinen en gebouwen van bijvoorbeeld de VDAB, die een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) is, heb ik als minister van Bestuurszaken niets te zeggen. Ik kan u een antwoord geven over de grote administratieve gebouwen zoals de Vlaamse administratieve centra (VAC's), waar er momenteel ook al stopcontacten zijn voor elektrisch laden aan mediumsnelheid, level 2. Er zijn soms ook laadpunten in de onmiddellijke omgeving van B-Parking, de parking van de NMBS. Voor de administratieve gebouwen waar in de onmiddellijke omgeving een laadpunt van level 2 of 3 van B-Parking is, zal het Facilitair Bedrijf geen eigen laadinfrastructuur plaatsen.

Voor publieke laadpunten – en ik hoop dat dit antwoord u toch een klein beetje verheugt – laten we onderzoeken of laadinfrastructuur voor personeel maar ook bezoekers kan worden geïnstalleerd. Wat betreft laadinfrastructuur voor andere voertuigen dan elektrische voertuigen, zoals voertuigen op compressed natural gas (cng), hebben we een voldoende hoge autonomie. Er zijn in Vlaanderen voldoende tankstations om aan deze behoefte te kunnen voldoen. Voor mij als minister van Bestuurszaken is hier dus geen bijkomende rol weggelegd. Laadstations voor cng en waterstof zijn bovendien redelijk duur, erg specifiek en vergen een bijzondere milieuvergunning, wat het nog gecompliceerder zou maken, mocht de Vlaamse overheid zich hiervoor engageren.

U hebt in het antwoord op de vraag van de heer Maertens kunnen lezen dat er een actieplan is om het wagenpark van de Vlaamse overheid te vergroenen door onder meer het eerst aanbieden van groene wagens door bijvoorbeeld het Facilitair Bedrijf. Daarnaast is er ook het evalueren en mogelijk bijsturen van de omzendbrief over het advies bij aankoop of leasen van wagens.

U hebt zelf verwezen naar een initiatief van minister Turtelboom over de 10 procent groene wagens die de Vlaamse overheid zal moeten tellen. Ik wil hier duidelijk de opmerking maken dat die 10 procent enkel gaat over de nieuw aangekochte wagens. Het is onbetaalbaar, hoe nobel het ook zou zijn, om heel de vloot met 10 procent te vergroenen. We hebben heel duidelijk samen met collega Turtelboom – het staat ook zo in haar nota – afgesproken dat het gaat over 10 procent op de aankoop van nieuwe voertuigen.

We moeten ook benadrukken dat het wagenpark finaal niet alleen vergroent maar ook verkleint. Dat is goed voor het leefmilieu en het klimaat. Dan komen we bij twee belangrijke proefprojecten die daar een belangrijke bijdrage in kunnen leveren. Het gaat om de twee proefprojecten van autodelen. Als ik me niet vergis, is collega Vandenbroucke er dit weekeind nog mee in de media geweest. Er is dus een proefproject lopende voor het delen van voertuigen tussen zes entiteiten van de Vlaamse overheid zodat er uiteindelijk minder wagens nodig zijn binnen die entiteiten. Het klinkt misschien heel gemakkelijk te realiseren maar in

de praktijk is dat allesbehalve zo, omdat veel entiteiten op hun eigen autonomie staan, en dat begrijp ik ook wel. Het is heel moeilijk om dat over de grenzen van alle entiteiten te doen, maar ik ben toch blij dat er een proefproject loopt waaraan alvast zes entiteiten deelnemen.

Er wordt ook een proefproject opgestart om het gebruik van cambiovoertuigen eenvoudig mogelijk te maken. We kunnen bijvoorbeeld het concept van ketenmobiliteit hier goed in gebruiken. Iemand reist bijvoorbeeld met de trein van Brussel naar Hasselt en reist vandaar verder met een cambiovoertuig zodat het milieu minder wordt belast.

Het delen van voertuigen met burgers is hier in de commissie al verschillende keren terecht aan bod gekomen. Maar ik moet zeggen dat ik nog altijd niemand bereid heb gevonden om deze belangrijke verantwoordelijkheid op zich te nemen en ik kan geen enkele entiteit verplichten om dat wel te doen. Het is een beetje jammer. Er is blijkbaar bij geen enkele entiteit animo om hier een voortrekkersrol in te spelen. Ik betreur dat. Ik hoop dat u mij er gelijk in geeft dat ik dat niet van boven af kan opleggen, want dan is het bij voorbaat gedoemd om te mislukken.

De technologie van rijden op waterstof is nog erg jong. Waterstofwagens zijn dan ook nog zeer duur in aankoop op dit moment. Voor de toekomst is dit absoluut iets waar we over moeten nadenken en zeker niet bij voorbaat mogen uitsluiten maar moeten meenemen. Als we dergelijke wagens in gebruik nemen, zullen we eerst gebruikmaken van de infrastructuur die al bestaat. Indien het aantal waterstofvoertuigen sterk zou stijgen, dan is het evident dat na evaluatie kan worden beslist om alsnog zelf een tankstation te plaatsen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, dank voor de opheldering over het verschil in cijfers; daarmee is dat uit de wereld en weten we waaraf en waaraan.

De terreinen van de overheid, de EVA's, zijn niet opgenomen, heb ik opgeschreven. Wat de publieke toegankelijkheid betreft, heb ik begrepen dat u ook voor bezoekers elektrisch laden aanbiedt in overheidsgebouwen. Dat is alvast aardig.

Wat uw opmerking betreft over de andere tankstations, namelijk cng en waterstof, waarbij er voor cng voldoende tankstations zijn, moet ik u toch tegenspreken. Het is zo dat er zeer weinig tankstations in Vlaanderen zijn en dat, als je een paar voertuigen hebt binnen het overheidsarsenaal en er hier in Brussel een tankstation is, dan zijn die al zeer snel rendabel. Zelfs voor waterstof, een zeer dure technologie, maar wel de meest schone tot dusver, blijkt dat zodra acht wagens gebruikmaken van een waterstoftankstation, dat al break-even draait. Als we weten dat het centrum voor waterstofkennis in Vlaanderen gevestigd is, dan ligt daar een opportuniteit om als overheid zelf te kijken naar de aanschaf van een dergelijk waterstofstation.

Wat betreft de ambities hebt u niet overal op geantwoord, toch niet wat de ambities zijn wat betreft het autodelen. Ik begrijp wel dat er bij de administraties een wat aarzelende houding wordt aangenomen. U zegt dat u het niet kunt opleggen. Sta me toe dan toch eens te polsen naar de mate waarin u een omzendbrief afdwingbaar zou kunnen maken. Ik denk dat daar toch opportuniteiten kunnen liggen. Ik denk dat in zaken als autodelen het vaak zo is dat door een voorbeeld aan te bieden, dat kan werken. Als u gewoon een brief stuurt naar een diensthoofd en vraagt of die het zou zien zitten om autodelen te installeren, dan is het antwoord natuurlijk neen, want men kent dat niet en is dat niet gewoon. Het vraagt natuurlijk net iets meer push en motivatie om daar de gunsten en de deugden van in te zien. Wel ben ik zeer tevreden dat u het aspect van de ketenmobiliteit wil incorporeren in het algemene beleid van de Vlaamse vloot.

Er is een actieplan om het wagenpark te vergroenen met 10 procent, niet van alle wagens omdat dat zeer duur zou zijn, maar 10 procent van de nieuw aangekochte wagens. Dan is het toch wel teleurstellend dat in 2014 er nog 198 dieselwagens werden aangekocht tegenover 9 elektrische wagens, 6 lpg-wagens en vier hybride diesels. Dat zijn toch cijfers die teleurstellend zijn. Als we met dat actieplan vooruit willen, dan moet de Vlaamse overheid een tandje bij steken, minister. Er zijn een aantal praktische bezwaren, maar u zult het hopelijk met mij eens zijn dat daar waar vele mensen praktische bezwaren als het einde van een transitie of van een ambitie zien, dat voor de Vlaamse overheid allerm minst het geval mag zijn en dat wij, wanneer die praktische bezwaren in het verschiets komen, er alles aan moeten doen om die uit de weg te ruimen.

Minister, graag had ik uw bijkomende inzichten over het afdwingbaar maken van de omzendbrief gehoord, alsook over de percentages in het aankoopbeleid.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik zou eerst het pleidooi van collega Schiltz dat er een tandje bij moet worden gestoken, een extra steuntje willen geven. Ik denk dat er bij momenten toch nog heel wat tandjes bij zullen moeten worden gestoken om echt de ambities waar te maken. Het tempo waaraan dat nu verloopt, is laag, en de Vlaamse overheid moet het voorbeeld geven. Dat is zelfs geen keuze. Minister, ik wil zelfs niet vragen of u dat van plan bent. Dat moet zo zijn. Ik kan misschien snappen dat er met betrekking tot cng twijfels zijn met betrekking tot de vraag of dit de juiste methodologie is enzovoort, maar als het gaat over elektrische wagens, weten we gewoon dat we daarop moeten inzetten. U zegt te zullen onderzoeken op welke manier bezoekers van Vlaamse overheidsdiensten eventueel elektrisch zouden kunnen laden. Dan denk ik: laat dat alstublieft vooruitgaan. Zorg ervoor dat we dat aanbieden, dat er een ondersteuning is op alle mogelijke manieren. Dit is een heel concrete manier. Lukt het in eerste instantie misschien niet om dat betalend te doen, dan kan eventueel worden aangeboden om dat niet-betalend te doen, en als de kosten hoog oplopen, dan kunt u zien hoe er eventueel een betaling moet komen.

Ik vond uw antwoord over autodelen heel mager. U zegt dat u dat hebt gevraagd, maar dat ze niet willen. Goed, ofwel is de vraag dan niet juist gesteld, ofwel is de stimulans misschien niet de juiste. U kunt hen niet verplichten, maar u moet ervoor zorgen dat dit aantrekkelijk genoeg is. Het is wel degelijk mogelijk. Het gemeentebestuur van de gemeente Kontich heeft dat aangetoond. Daar worden auto's van de gemeente die tevoren werden ingezet voor bijvoorbeeld ziekenvervoer of het vervoeren van personen met een zorgnood, tijdens de uren waarin ze niet worden gebruikt gewoon ingezet voor de bewoners. Dat is een enorm succes. Dat is ook interessant voor de gemeente, want financieel is dat veel interessanter dan die auto's stil te laten staan. Minister, dan denk ik: als Kontich het kan, dan kan de Vlaamse overheid dat ook.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van den Brandt, ik zal beginnen met uw vraag. Deze problematiek is in deze commissie al diverse keren aan bod gekomen. Dit heeft natuurlijk niet alleen te maken met het feit dat ik dat moeilijk kan opleggen. Ik kan het wel opleggen aan entiteiten die onder mijn bevoegdheid vallen, maar laat het nu net de grote entiteiten zijn, de Vlaamse administratieve centra en dergelijke meer, die niet onder mijn bevoegdheid vallen en die ook het meest in aanmerking komen voor zulke zaken. Ik heb in het verleden in deze commissie ook al gewezen op een aantal praktische bezwaren. Ik kan me best voorstellen dat er in de gemeente Kontich een zeer goed project is, maar als men dat gaat doen in gebouwen van de Vlaamse overheid, dan wil dat ook zeggen dat

de parking toegankelijk moet zijn, dat er een conciërge aanwezig moet zijn om dat te kunnen realiseren en dergelijke meer. Dat zijn allemaal praktische bezwaren die niet zo evident zijn. Maar goed, ik denk dat het inderdaad een zeer ambitieuze doelstelling zou kunnen zijn, en we laten dat in ieder geval niet los, maar het lijkt me moeilijk om dat zomaar te gaan opleggen aan een entiteit die niet onder mijn bevoegdheid valt.

Wat die laadinfrastructuur voor voertuigen op cng betreft, denk ik dat er momenteel wel voldoende capaciteit is voor het aantal wagens van een dergelijk type die nu worden gebruikt. Als we echter natuurlijk een bepaalde evolutie zien in de toekomst, dan lijkt het me ook goed dat we dat op de voet volgen en dat we misschien wel kunnen overwegen om zelf in infrastructuur te voorzien. Momenteel denk ik echter dat er voldoende aanbod is. Dat is ook het oordeel van mijn collega's. Verandert er iets, is er een belangrijke doorbraak, is er een grote evolutie, dan zullen we natuurlijk ook meegaan met onze tijd.

Wat die 10 procent qua aankoop betreft, excuseer, maar dat was natuurlijk een beslissing van de Vlaamse Regering. We hebben daar heel bewust voor gekozen. Die beslissing is ook nog maar twee maanden geleden genomen. U hebt verwezen naar de aankoop van dieselwagens in 2014. Wij hebben dat pas in 2016 beslist. Ik vind het goed dat we dat hebben beslist, maar natuurlijk is dat niet met terugwerkende kracht, wat zou betekenen dat we auto's uit 2014 opnieuw moeten verkopen. Ik kan u wel meegeven dat we vanuit het oogpunt van mijn bevoegdheid een omzendbrief hebben gestuurd naar iedereen en dat we iedereen op zijn verantwoordelijkheid hebben gewezen. Het lijkt me ook goed om mee te geven dat we dat blijven monitoren, maar ik heb ook al gewezen op het feit dat in mijn ogen de Vlaamse overheid jammer genoeg nog steeds een beetje te veel werkt als verschillende, naast elkaar levende eilandjes. Als we echter merken dat die omzendbrief niet wordt nageleefd, dan meen ik dat we in de schoot van de Vlaamse Regering toch nog wel eens een goed gesprek moeten hebben over het verplicht centraal opleggen van het beheer van het wagenpark. Dat zou het milieu immers ten goede komen. Zo ver zijn we vooralsnog niet, maar als we inderdaad zien dat er slechte leerlingen in de klas zijn, dan moeten we dat toch op zijn minst overwegen, als we ambitieuze doelstellingen willen halen tegen 2020, en als we als Vlaamse overheid ook wat dit betreft het goede voorbeeld willen geven.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb helaas nog geen antwoord gekregen op mijn vraag hoeveel laadpunten er aanwezig zijn in de overheidsgebouwen. Ik wil momenteel dan de extern verzelfstandige agentschappen gerust even uitsluiten en alleen uw eigen gebouwen bekijken. U hebt een studie laten uitvoeren over de laadpunten die publiek toegankelijk zijn. Wanneer is dat gebeurd? Ik kan daar immers moeilijk een zicht op krijgen. Het stelt me toch wel een beetje teleur dat uw houding er veeleer een is van volgen dan van leiden. De doelstelling van 10 procent van de nieuw aangekochte wagens lijkt me een doelstelling die wel over de verscheidene entiteiten kan worden verdeeld. Ik meen dat daar wel dwingende doelstellingen aan moeten worden gekoppeld. Het is niet eens zo veel: het is maar 10 procent.

Om terug te komen op het autodelen, dat zal niet een-twee-drie veranderen. Dat vraagt een mentaliteitsverandering. Met het schrijven van één briefje naar de diensthoofden is dat niet opgelost. Ik denk dat er bijkomende acties nodig zullen zijn opdat dat actieplan niet alleen een plan blijft, opdat er daadwerkelijk actie komt.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Schiltz, ik wil u die bijkomende informatie bezorgen, maar de vraag naar het aantal punten stond niet in uw oorspronkelijke

vraag om uitleg. Nu kan ik dat niet zeggen. In alle grote gebouwen die we hebben, zijn ze aanwezig, ofwel staan ze in de B-Parkings van de NMBS. Ik zal u de concrete cijfers nog overmaken.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, de reden waarom ik u dit vraag, is om de levensvatbaarheid te kennen van een groter aandeel elektrische wagens in de buurt. Uw antwoord is ruimschoots voldoende. Ik kijk uit naar de schriftelijke bezorging van de concrete cijfers over het aantal laadpalen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de aanpassingen aan het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet – 1282 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, op 17 juli 2015 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota goed betreffende de voorbereiding van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2018. In deze nota werden enkele belangrijke hervormingen in het vooruitzicht gesteld. Ik denk bijvoorbeeld aan de halvering van het aantal te verkiezen provincieraadsleden of de hertekening van de provinciedistricten.

Ook doet de nota uitspraken over kleinere, maar daarom niet minder belangrijke aspecten van de stemverrichtingen. Ik denk bijvoorbeeld aan de herziening van de huidige beperkingen inzake campagnemiddelen.

Minister, vele van deze aanpassingen vergen een aanpassing van het bestaande Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet. Ook moeten bestaande uitvoeringsbesluiten worden aangepast. In de conceptnota zegt u terecht dat het goed zou zijn dat de nieuwe regelgeving minstens een jaar voorafgaand aan de lokale verkiezingen volledig klaar zou zijn. Op die manier kunnen kandidaten zich tijdig richten naar de nieuwe kiesregels. Dat betekent echter dat alle decretale wijzigingen goedgekeurd moeten zijn, alsook de nodige uitvoeringsbesluiten uitgevaardigd tegen september 2017.

Minister, wat is de stand van zaken in dit dossier? Wanneer zou een eerste voorontwerp klaar zijn en wanneer denkt u met een ontwerp naar het parlement te komen? Is de geplande timing om alles – dit wil zeggen decretale aanpassingen en uitvoeringsbesluiten – klaar te hebben tegen oktober 2017, nog haalbaar?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik hoop dat ik u blij kan maken, want de teksten zijn in een vergevorderde fase. We hebben gefocust op twee belangrijke elementen. Een, we willen de verbeteringsuggesties doorvoeren uit het evaluatierapport dat in 2013 werd gemaakt naar aanleiding van de verkiezingen van 2012. Het zou zinloos zijn om evaluatierapporten op te stellen en er vervolgens niets mee te doen. Dat hebben we dus gedaan. Twee, we zullen enkele wijzigingen doorvoeren naar aanleiding van het regeerakkoord 2014, zoals de halvering van het aantal provincieraadsleden. Dat moet er natuurlijk ook in worden opgenomen.

Het voorontwerp zit momenteel voor advies bij de Inspectie van Financiën. Zodra ik dit advies heb ontvangen, kan ik het voorontwerp aan de Vlaamse Regering

voorleggen ter principiële goedkeuring. Ik verwacht dus dat dit in de komende weken kan gebeuren. Daarna moet het advies van de Raad van State worden ingewonnen. Vervolgens kan het, na definitieve goedkeuring van de Vlaamse Regering, worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Ik ben afhankelijk van de snelheid waarmee de adviezen mij worden bezorgd, maar de Inspectie van Financiën zal zoals steeds haar werk doen, neem ik aan. Ik denk niet dat de Raad van State veel problemen ziet in ons decreet, want dat is voor de zoveelste keer goed uitgewerkt door medewerkers van mijn administratie. Dat zit dus wel snor. We zijn natuurlijk afhankelijk van de timing van de adviezen, maar het is mijn ambitie om hierover voor het zomerreces te kunnen laten stemmen. Het hangt ook af van de snelheid en de ambitie die jullie als volksvertegenwoordigers ter zake hebben, voor we dit kunnen behandelen in het parlement.

De vooropgestelde timing, oktober 2017, een jaar voor de lokale verkiezingen van 2018, zouden we probleemloos moeten kunnen halen, dit uiteraard onder voorbehoud van hoe snel de werkzaamheden in deze commissie en in dit parlement zullen kunnen vorderen. Ik reken erop dat jullie dit ook een goede zaak vinden.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Dank u wel, minister, voor dit positief en hoopgevend antwoord. De werkzaamheden in deze commissie gebeuren altijd vrij vlot en constructief. Ik heb er dus alle hoop op. Dit stemt me in elk geval tevreden. De datum van oktober 2017 zullen we ruimschoots halen, zodat een goede voorbereiding voor de volgende provincieraads- en gemeenteraadsverkiezingen mogelijk is.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Er is ook wat gescharreld met de kiesomschrijvingen. Is dat ei al definitief gelegd? Het is toch billijk dat dat gelijkwaardig is en in verhouding tot het gehalveerde aantal provincieraadsleden. Het is belangrijk dat het voetbalveld overal even groot is.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, wat u vroeg over de kiesomschrijvingen en dergelijke meer, zal als volledige bijlage worden opgenomen bij het ontwerp van decreet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de extra middelen voor lokale overheden voor de aanpak van de vluchtelingencrisis
– 1434 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verdeling van de aan de gemeenten toegezegde 20 miljoen euro voor de vluchtelingencrisis en het al dan niet bestaan van een consensus daarover met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)
– 1440 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verdeling van 20 miljoen euro aan de gemeenten voor de aanpak van de vluchtelingencrisis
– 1444 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, het is uiteraard niet de eerste keer dat we in dit Vlaams Parlement debatteren over de aanpak van de vluchtelingencrisis. Sinds het begin van de crisis afgelopen zomer is de problematiek hier al meermaals besproken, en dat is niet onterecht, vooral omdat we weten dat de komende maanden tienduizenden erkende vluchtelingen van de tijdelijke opvanginitiatieven op de Vlaamse woningmarkt terecht zullen komen.

We hebben al uitvoerig gedebatteerd over de manier waarop de regering de crisis en de gevolgen ervan moet aanpakken. Als er ergens consensus over bestaat, dan is het wel over het feit dat er dringend structurele maatregelen nodig zijn om het aanbod van de Vlaamse huurmarkt te versterken en dat het nodig is om een gecoördineerd plan van aanpak op tafel te leggen.

Minister, er is aangekondigd dat er 20 miljoen euro aan extra middelen naar de lokale overheden zou gaan. Veel meer hebben we daar tot nog toe niet over gehoord. Wat ik van u al gehoord heb, is dat u geen bijzondere maatregelen zou nemen voor de vluchtelingen als het over huisvesting gaat. Niemand heeft dat ook gevraagd. Maar wat u dan wel zult doen, is koffiedik kijken. Nochtans weerklonken er sinds september, toen u met deze regering zelf naar voren kwam met een plan, alsmaar meer en alsmaar luidere stemmen van verschillende vrijwilligersorganisaties, van steden en gemeenten, van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Zij trekken om ter luidst aan de alarmbel en waarschuwen voor het feit dat erkende vluchtelingen op straat zullen komen te staan omdat die het niet redden op de private huurmarkt.

Iedereen zit te wachten op duidelijkheid, minister, maar u blijft behoorlijk stoïcijns. U hebt zich de afgelopen maanden uitgeput in retoriek om aan te geven waarom u niets speciaals zult doen. Ik zit hier met dezelfde vragen als twee weken geleden in de commissie Wonen. Ik heb toen geen antwoord gekregen. Heel veel collega's die vragen hebben gesteld, hebben geen antwoord gekregen. Er wordt verwezen naar anderen, het middenveld, andere collega's, de VVSG die

hiaten laat vallen. Vragen worden ontweken of doorgeschoven. Ik heb het gevoel dat er heel veel mist wordt gespuid. En ondertussen is er nog steeds geen duidelijkheid over die 20 miljoen euro. Het kan aan mij liggen, minister, maar ik kan eerlijk gezegd niet meer volgen. Hoe zit het nu eigenlijk met die 20 miljoen euro?

Op 21 januari hebt u in de vergadering van de commissie Wonen gezegd dat er voor die 20 miljoen euro een projectoproep en een aanbestedingsprocedure vertrokken waren naar de lokale besturen. Steden en gemeenten hadden dus een projectoproep ontvangen. Op 4 februari hebt u op Radio 1 gezegd dat de uitbetaling van die 20 miljoen euro begin maart zou gebeuren. Toen ik u daar samen met een aantal andere collega's, onder andere dezelfde vraagstellers als vandaag, over ondervroeg in de commissie Wonen op 3 maart, zei u dat er een consensus was met de VVSG over de verdeelsleutel van die 20 miljoen euro. De dag daarop verklaarde de VVSG in de krant De Tijd dat dat van geen kanten klopte, dat er helemaal geen akkoord of consensus was en dat er onenigheid was over de verdeelsleutel. Een week daarna krijg ik een Belgabericht in mijn mailbox, dat zegt dat die 20 miljoen euro geblokkeerd is omdat de regeringspartijen CD&V en N-VA het niet eens geraken over de manier waarop de verdeling moet gebeuren.

Ik weet het niet meer, minister. Ik begrijp het niet meer. Ik ben eerlijk gezegd de draad kwijt. Hoe zit het nu met die 20 miljoen euro? Is er een consensus met de VVSG over de verdeelsleutel of niet? Is er een aanbestedingsprocedure en een projectoproep vertrokken naar de lokale besturen? Zo ja, wat houdt die oproep in? Tegen welke datum dienen de lokale overheden erop te reageren? Hoeveel reacties ontving u inmiddels van steden en gemeenten? Wanneer wordt die 20 miljoen euro, waarvan u begin februari op Radio 1 zei dat ze begin maart zou worden uitbetaald, effectief uitbetaald, volgens welke criteria en volgens welke verdeelsleutel? Welke steden en gemeenten en welke initiatieven zullen aanspraak kunnen maken op de middelen?

Wanneer komt u, in samenspraak met de minister-president, met een plan van aanpak en structurele maatregelen, zodat steden en gemeenten eindelijk duidelijkheid krijgen en ze niet langer moeten improviseren en aan de alarmbel trekken? U zegt altijd dat u geen signalen krijgt en geen klachten hoort van gemeenten als het over de erkende vluchtelingen gaat, maar ik heb de afgelopen dagen in de pers toch verschillende klachten en alarmkreten, ook van uw eigen partijgenoten, gezien. Wanneer zullen die lokale overheden, die burgemeesters en OCMW-voorzitters, eindelijk duidelijkheid krijgen en niet langer moeten improviseren, zoals ze zelf aanklagen?

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, collega Hostekint heeft al een uitgebreid relaas gedaan. Dat hoef ik niet te herhalen, maar er is inderdaad een voorgeschiedenis die voorafgaat aan deze gekoppelde vraag, die voortvloeit uit de discussie in de vergadering van de commissie Wonen van 3 maart.

Zowel collega Van Volcem als collega Hostekint als ikzelf, hebben toen een vraag gesteld naar aanleiding van de reflectienota van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG) en de opmerkingen daarin met betrekking tot de impact van nieuwkomers op de huisvestingsmarkt.

Het ene is niet altijd gemakkelijk van het andere te onderscheiden, en dus kwam in die discussie ook regelmatig de vraag aan bod wat er zal gebeuren met de 20 miljoen euro die de Vlaamse Regering zal verdelen over de lokale besturen in het licht van de vluchtelingencrisis.

We hebben toen alle drie uw opmerkingen goed begrepen: we moeten de zaken van elkaar scheiden; het gaat in de commissie Wonen specifiek over de

huisvestingsproblematiek; de 20 miljoen euro staat daar los van en de vraag daarover moet worden gesteld in de commissie Binnenland.

Vandaar, minister, onze vragen hier. Hoe zit het nu met het toegezegde bedrag van 20 miljoen euro aan de lokale besturen? Wanneer we het hebben over de lokale besturen, kan het niet anders dan dat dit gebeurt in samenspraak met de VVSG. We begrijpen dat de VVSG een voorstel heeft gedaan om de middelen in twee schijven te verdelen: een eerste schijf van 10 miljoen euro a rato van het aantal erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden, en een tweede schijf van 10 miljoen euro die zes of twaalf maanden later wordt verdeeld a rato van het aantal erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden.

In de commissie Wonen, waar al een paar keer naar werd verwezen, zei u dat er een akkoord was met de VVSG. Ik heb er nog mijn tevredenheid over geuit dat er een akkoord was en er dus voortgewerkt kon worden. De volgende dag werd dit in De Tijd tegengesproken door de VVSG. Er zou weliswaar een overleg zijn geweest op uw kabinet, maar er zou allerminst sprake zijn van een akkoord.

We konden dus niet anders, minister, dan de vragen in deze commissie opnieuw aan u te stellen. Blijft u bij uw standpunt dat er wel degelijk een akkoord was met de VVSG over de spreiding en verdeling van de 20 miljoen euro? Wat waren dan de exacte voorstellen? Waarover werd al dan niet een akkoord bereikt?

De tijd heeft ons natuurlijk ingehaald ondertussen. We hebben hier al veel over kunnen lezen in de media. Ik vraag u daarom wanneer er een nieuw overleg gepland is met de VVSG. Wanneer kan er eindelijk duidelijkheid verschaft worden aan de lokale besturen over wie middelen zal ontvangen, hoeveel middelen en op basis van welke criteria? En wat is daarbij de timing?

Minister, het allerbelangrijkste is dat u nu duidelijkheid verschaft. In een recent persbericht, van zondag, las ik dat u vindt dat de steden en gemeenten die het meest geconfronteerd worden met de nieuwe instroom van vluchtelingen, ook de meeste middelen moeten krijgen. U zei ook dat het niet wenselijk is om aan alle 308 gemeenten middelen te geven, ongeacht of ze erkende vluchtelingen op hun grondgebied hebben.

Als u vindt dat het enige criterium om de middelen te verdelen de instroom van erkende vluchtelingen moet zijn, dan weet ik niet waarover er nog discussie mogelijk zou zijn. Volgens mij kan er dan op heel korte termijn een consensus bereikt worden.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik zal niet uitgebreid herhalen wat de collega's al hebben gezegd. Wat me toch een beetje tegen de borst stuit, is dat er – toch als we de media mogen geloven – een verschil is tussen wat u zegt in de commissie en wat er werkelijk aan de hand is. U had ons verteld dat er een consensus was bereikt met de VVSG, en een dag later stond in de kranten dat dit niet het geval was. Als minister mag u de commissieleden geen leugens vertellen. Ik kijk dus uit naar uw antwoord.

Hoever staat het nu? Is er een consensus bereikt? Als ik uw communicatie lees, onder meer via Belga, dan zegt u dat de steden en gemeenten die de meeste erkende vluchtelingen hebben, ook de meeste middelen moeten krijgen. Gaat het dan over een bepaald bedrag per vluchteling? Of pleit u er eerder voor dat wie geconfronteerd wordt met bijvoorbeeld vierhonderd of vijfhonderd erkende vluchtelingen, meer moet krijgen omdat de problematiek daar groter zal zijn, dan een gemeente die vier of vijf mensen moet opvangen?

Ik zou willen weten wat uw visie daarop is. Het probleem is dat er geen beslissing komt. Ik hoop dat u niet wacht tot er een groot acuut probleem is en er mensen op straat staan, om met een oplossing voor de dag te komen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, dames en heren, omdat het zo belangrijk is in dit debat, leg ik u nogmaals heel kort het verschil uit tussen een asielzoeker en een erkende vluchteling. Ze worden in de debatten immers nogal veel door elkaar gehaald.

Wanneer bepaalde lokale besturen nu aan de alarmbel trekken, gaat het vaak over het spreidingsplan van federaal staatssecretaris Francken. Het betreft dan asielzoekers die nog in een bepaalde fase van de procedure zitten. Ik vind het dan ook een beetje vreemd wanneer ik in de krant lees welke technieken bepaalde West-Vlaamse steden, bijvoorbeeld Roeselare, toepassen.

Als Vlaamse Regering zijn wij bevoegd voor de erkende vluchtelingen. Dat zijn mensen die na een procedure erkend zijn en mogen gaan en staan waar ze willen in Vlaanderen.

Het is goed om nog eventjes de belangrijkste uitgangspunten kort toe te lichten van het voorstel dat ik op tafel heb gelegd over de 20 miljoen euro.

Wat ik heel belangrijk vind, is de lokale autonomie. Het zijn vooral de steden en gemeenten die worden geconfronteerd met een nieuwe instroom vluchtelingen. Zij kunnen het best de lokale noden inschatten. Er bestaat niet zoiets als een doorsnee lokale gemeente. Klemtonen moeten we eigenlijk laten leggen door die lokale besturen zelf: zo kan een stad of gemeente beslissen om een deel van die 20 miljoen euro te besteden aan het kopen van een transitwoning of die te investeren in woonbegeleiding. Die 20 miljoen euro gaat over veel meer dan wonen. De Vlaamse Regering heeft een budget waarbij verschillende ministers hun verantwoordelijkheid al hebben genomen. Woonbegeleiding bijvoorbeeld is een bevoegdheid van minister Vandeuren, die deze verantwoordelijkheid ook heeft genomen. Die 20 miljoen euro is een investering door de Vlaamse Regering in de lokale besturen, zodat zij nog een tandje bij kunnen steken wanneer zij worden geconfronteerd met een nieuwe instroom van vluchtelingen.

Een ander belangrijk uitgangspunt in het voorstel is de minimale planlast voor steden en gemeenten. Mevrouw Hostekint, het was aanvankelijk inderdaad de bedoeling om met een projectoproep te werken, maar we zijn daarvan afgestapt omdat het te veel planlast betekende voor de lokale besturen en omdat we zo veel mogelijk vertrouwen willen geven aan de gemeenten en steden om die middelen aan te wenden voor de noden die zich voordoen.

Ik heb inderdaad tijdens een commissievergadering in januari gezegd wat u hier net hebt geciteerd, mevrouw Hostekint, maar intussen zijn we naar een ander systeem geëvolueerd. Wanneer we die middelen geven, kunnen we perfect via de jaarrekeningen zien waaraan die worden gespendeerd.

Een ander belangrijk uitgangspunt is de verdeling op basis van objectieve cijfers. Het gaat over de nieuwe instroom van erkende vluchtelingen. Ik heb voorstellen van allerlei organisaties gehoord over een mogelijke verdeling. Ik denk dat we dat moeten doen op basis van de nieuwe instroom en niet op basis van het aantal leefloners bijvoorbeeld. Dat zou niet verstandig zijn.

Een tweetal weken geleden heb ik een voorstel voorgelegd aan de Vlaamse Regering dat niet is aangenomen door mijn coalitiepartners en dat ik deze week opnieuw zal agenderen. Ik heb al gezegd dat er rekening moet worden gehouden met de nieuwe instroom van vluchtelingen en met de draagkracht van de lokale besturen.

Het zou ook verstandig zijn rekening te houden met een aantal sociale parameters die in het Gemeentefonds vermeld staan. We mogen niet exclusief rekening

houden met de instroom van de nieuwe erkende vluchtelingen maar we moeten ook rekening houden met die sociale parameters.

Het zou niet verstandig zijn om die 20 miljoen euro gewoon uit te delen. De uitstroom uit asielcentra en de instroom in steden en gemeenten zullen niet allemaal tijdens dezelfde maand plaatsvinden. Het zou niet fair zijn om de steden en gemeenten die werden geconfronteerd met de eerste instroom, de volledige pot te laten gebruiken, omdat er dan niets overblijft voor de lokale besturen die ook noden kennen en daar pas later mee te maken krijgen. We zullen werken met twee verdeelrondes: dat is een suggestie van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

We willen ook focussen op de gemeenten die kampen met uitdagingen. Die discussie over de ondergrens is ook aan bod gekomen tijdens de vraag van mevrouw Christiaens in de commissie Wonen een tweetal weken geleden. Het is niet mijn bedoeling of ambitie om gewoon een rugzakje te geven aan elke individuele vluchteling. Dat zou ook absoluut niet efficiënt zijn. Elke vluchteling 600 euro geven om zich dan aan te melden bij gemeente X, lijkt me zinloos. Met 600 euro is men niets.

Een ondergrens van tien personen vind ik wel verstandig. Ook de VVSG is het daarmee eens. Toen ik twee weken geleden zei dat er een consensus was met de VVSG, dan had ik het over de punten waar we toen over hadden gepraat. En ik heb inderdaad gelezen dat een welbepaalde medewerker van de VVSG onmiddellijk op Twitter en de dag nadien in de krant zei dat er helemaal geen consensus was. Ik kan u hier met de hand op het hart zeggen dat er een consensus is over heel wat zaken.

Ik zal u zeggen waarover er een consensus bestaat met de VVSG. Overleg met de VVSG is heel belangrijk, wij doen dat niet alleen in het kader van dit thema, maar ook over veel andere thema's.

Met alle respect voor de VVSG, die een zeer belangrijke partner is, blijft het wel de Vlaamse Regering die een voorstel doet. Zij doet dat best in overleg met een belangrijke stakeholder. Maar nu wordt hier commentaar gegeven alsof de VVSG per definitie mee aan de regeringstafel zou moeten zitten. De VVSG is een heel belangrijke en waardevolle partner en we houden rekening met haar opmerkingen. We willen graag samenwerken met de VVSG, maar het blijft wel de Vlaamse Regering die de beslissingen neemt. Er zijn verschillende overlegmomenten geweest met de VVSG, maar die zal ik hier niet opsommen.

De uitgangspunten die we hebben vooropgesteld, zijn de lokale autonomie, de minimale rapportage, de objectieve verdeelcriteria, de verdeling in twee schijven en de ondergrens. Dat zijn allemaal zaken die de VVSG heeft onderschreven. Ik zal straks nog zeggen waar het resterende knelpunt met de VVSG zit. De knelpunten met de regering worden vrijdag besproken aan de tafel van de Vlaamse Regering.

De VVSG wijkt af van ons standpunt wanneer zij de verdeling wil baseren op de erkende vluchtelingen die een leefloon hebben. Ik persoonlijk vind dat niet goed omdat er nog andere erkende vluchtelingen zijn. Wat doet men bijvoorbeeld met vluchtelingen die geen leefloon hebben maar die ook noden hebben? Wat doet men met vluchtelingen die een inkomen uit arbeid hebben? Ook zij hebben nood aan begeleiding en aan de steun van een lokaal bestuur. Op dat vlak ben ik het absoluut niet eens met de VVSG. Ik vind het trouwens wat vreemd om enkel te focussen op vluchtelingen met een leefloon. Waarom zouden vluchtelingen die andere vormen van inkomsten hebben, minder recht op steun hebben? Dat acht ik niet wenselijk. Op dat punt wijken ikzelf en mijn partij af van het standpunt van de VVSG, maar over de meeste zaken zijn we het wel eens. Ik zal dit punt dan ook niet opnemen in mijn voorstel dat ik vrijdag op de agenda van de Vlaamse Regering zal plaatsen. Ik hoop dat ook u allen beseft dat het niet verstandig

zou zijn om het leefloon te koppelen aan het al dan niet toekennen aan de lokale besturen van steun voor een vluchteling.

Er zijn allerlei middelen in het kader van de asielcrisis. Er wordt mij hier gevraagd om een plan te maken. Ik weet dat ik van veel domeinen coördinerend minister ben, maar dit is mijn bevoegdheid niet. Het is de minister-president die deze crisis coördineert. Ik wil mij zelfs niet uitspreken over het feit of uw vraag voor de opmaak van zo'n plan legitiem is of niet. Daar ga ik geen uitspraken over doen. Ik denk dat u die vraag veel beter stelt aan diegene die hiervoor bevoegd is. Ik ben bevoegd vanuit Inburgering en Integratie, vanuit Lokale Besturen, vanuit Wonen, maar ik heb de coördinatie van deze problematiek niet in mijn portefeuille.

Het gaat hier over de 20 miljoen euro aan de lokale besturen. Ik wil nog zeggen, voor de collega's die het misschien nog niet zouden weten, dat collega Borsus, bevoegd voor de OCMW's, net in de kern van de Federale Regering heeft beslist om bij de 20 miljoen euro die vanuit de Vlaamse overheid naar de lokale besturen gaat, nog eens 18 miljoen euro extra te geven voor de OCMW's die natuurlijk ook zeer belangrijk zijn. Ik hoor hier zeggen dat ik het doorschuif naar het middenveld, naar de OCMW's. Collega's, laten we wel wezen: we moeten de handen in elkaar slaan met de OCMW's, met het middenveld, met de CAW's. Het is net een van de belangrijkste kerntaken van dat middenveld. Zij worden daar wel degelijk voor betaald en ze doen hun werk goed. Maar zeggen dat ik niet alle verantwoordelijkheid mag afwentelen op het middenveld, vind ik toch een beetje kort door de bocht.

Vrijdag ga ik opnieuw naar de regering. Ik heb u de belangrijkste principes en bouwstenen van mijn voorstel uitgelegd. Ik kan daar momenteel niet dieper op ingaan. Ik heb u ook gezegd dat er meer dan constructief overleg is met de VVSG, dat het nog altijd aan de Vlaamse Regering is om een voorstel te formuleren – in overleg – maar dat wil niet zeggen dat je het over alle punten eens moet zijn, en dat we dezelfde mening zijn toegedaan, op één puntje na.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, het is belangrijk om over een aantal zaken duidelijkheid te krijgen. Mevrouw Van Volcem heeft verwezen naar de leugens die zijn verteld. Het voortschrijdend inzicht is inderdaad niet verboden, integendeel, het is goed. Het is natuurlijk jammer dat op 21 januari wordt gezegd dat de projectoproep is verstuurd. De steden en gemeenten koesterden veel hoop dat er eindelijk schot in de zaak kwam, maar het bleek weer vergeefs.

Minister, u hebt nogmaals het onderscheid uitgelegd tussen asielzoekers en erkende vluchtelingen. Dank daarvoor, maar dat is al een paar keer gebeurd. Ik heb het intussen wel begrepen. Wat ik vooral ook begrepen heb, is dat het niet klopt wat u zegt. U zegt dat u geen klachten hoort over problemen met erkende vluchtelingen. U hebt onder meer verwezen naar Roeselare. Ik toon u het artikel nog eens, gisteren verschenen in De Morgen, waarin gemeenten en OCMW-voorzitters zeggen dat ze met de rug tegen de muur staan. Zodra de asielzoekers erkend worden, weten ze niet hoe die mensen aan een woning moeten geraken. Twee maanden zijn te weinig omdat er gewoon niet genoeg woningen zijn op de private huurmarkt. Dat zegt men niet alleen in Roeselare, maar ook in Antwerpen en in Gent. Theo Francken zegt dat het niet zijn verantwoordelijkheid is maar een verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering. En de Vlaamse Regering zegt: 'Gemeenten en steden: trek uw plan.'

We weten intussen dat er geen consensus is met de VVSG. U zegt dat de VVSG geen beslissingen neemt en dat het nog altijd de Vlaamse Regering is die beslist. Minister, dat is natuurlijk het probleem. De Vlaamse Regering beslist niet. U hebt daarnet gezegd dat er een voorstel op de regeringstafel is gekomen dat niet

aanvaard is door de coalitiepartners. Minister, het is hallucinant. Ik heb gehoord dat veel vrienden van u op zoek zijn naar heel wat geld, dat er een klein gat in de begroting is. Minister, u hebt 20 miljoen euro en u deelt ze niet uit. U verdeelt ze niet want u geraakt het niet eens over de verdeelsleutel. U blijft maar kibbelen over hoe en wanneer die middelen zullen worden verdeeld. U geraakt het niet eens over de criteria. Intussen staat het water aan de lippen van al die burgemeesters en lokale besturen en kunnen ze gewoon hun plan trekken.

U zegt dat de coördinatie van de vluchtelingencrisis uw bevoegdheid niet is. U bent bevoegd voor wonen. Minister, dat is net het probleem. Als er één probleem is dat de lokale besturen vandaag ervaren, dan gaat het over de huisvesting van vluchtelingen.

U hebt heel veel bevoegdheden. U bent bevoegd voor binnenlands bestuur. U bent bevoegd voor armoede. U bent bevoegd voor wonen. Minister, het is heel jammer dat u de verantwoordelijkheid die bij die bevoegdheden hoort, niet neemt.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Minister, vorige keer hebt u in de commissie Wonen gezegd dat u overleg had gehad met de VVSG, dat de VVSG een voorstel had gedaan, dat u een consensus had bereikt en dat de VVSG toegaf dat er in hun voorstel misschien wel een aantal hiaten waren. Het was de interpretatie van iedereen in de commissie dat er een algemeen voorstel was. U kunt natuurlijk maar spreken van een consensus, zo begrijp ik dat toch, als er een algemene consensus is, want een consensus over een aantal punten wel en een aantal punten niet, is geen consensus of akkoord.

U hebt daarnet gezegd dat het volgens u enkel over de ondergrens ging. Ik heb begrepen dat u nog verder zult overleggen. Dat is goed. Als er dan al een misverstand of een foute interpretatie was, dan was dat zeker bij meerdere leden van de commissie het geval. Het is jammer dat er een foute communicatie was en dat er een misverstand was.

Ik wil nog twee dingen zeggen. Het gaat hier inderdaad niet over wonen, minister. U zegt in de commissie Wonen dat de 20 miljoen euro daar niet moeten worden besproken omdat het over Wonen gaat. Hier wordt er in het algemeen gesproken over de verdeling van de 20 miljoen euro aan de lokale besturen, en u doet weer hetzelfde door te zeggen dat het niet over Wonen gaat. Ik wil nog eens duidelijk zeggen dat het voor CD&V ook niet gaat over een extra speciale investering in huisvesting voor vluchtelingen, maar over een verdeling van 20 miljoen euro aan lokale besturen die de nodige autonomie hebben en moeten hebben om hun noden naar best vermogen in te vullen.

Minister, u bent begonnen met het onderscheid tussen asielzoekers en erkende vluchtelingen nog eens uit te leggen. Ik denk dat iedereen in de commissie praat over erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden en niet over asielzoekers. U zegt vaak dat u dit misverstand uit de weg wil, maar er is geen misverstand. Het gaat niet over extra middelen voor huisvesting en het gaat niet over asielzoekers maar over erkende vluchtelingen.

Ik begrijp dat u met de regering tot een akkoord moet komen en dat u nu het achterste van uw tong niet laat zien. U zegt dat het verschilpunt tussen u en de VVSG is dat de VVSG enkel spreekt over erkende vluchtelingen met een leefloon. Ik vind dat in recente communicatie van de VVSG niet terug. In een persbericht van 4 maart zegt de VVSG: "Laten we het simpel houden en de middelen verdelen op basis van het aantal erkende vluchtelingen." U hebt zelf een aantal keren gesproken over het aantal erkende vluchtelingen. Het is ook ons standpunt. Het

moet gaan om instroom van erkende vluchtelingen. Dat is het hoofdcriterium. U vindt het een slecht idee dat de VVSG rekening wil houden met leefloon, maar u stelt het zelf ook voor door rekening te houden met sociale parameters conform het Gemeentefonds, want dan worden er ook doorrekeningen gedaan onder meer op basis van leefloon.

Minister, we moeten toch te allen prijze vermijden dat gemeenten op basis van criteria middelen zouden krijgen die dan inderdaad niet toebehoren aan erkende vluchtelingen. Indien u bepaalde criteria of parameters zou toepassen zoals leefloon of aantal anderstaligen op het grondgebied, zou het toch kunnen dat de middelen niet naar erkende vluchtelingen zouden gaan. En dat zou het hoofdcriterium moeten zijn, want daarvoor is die 20 miljoen euro bedoeld.

Minister, u zult ook een voorstel doen aan de Vlaamse Regering over het discussiepunt in verband met de ondergrens. U vindt een ondergrens van tien personen prima. Tien personen in de stad Antwerpen of tien personen in Hechtel-Eksel, dat is wel een verschil. De ondergrens moet toch ook wel in verhouding staan tot het inwonersaantal. Tien in een grootstad heeft een andere impact dan tien in een kleinere gemeente.

Dit waren mijn bedenkingen en een aantal verduidelijkingen, want soms hebben we het gevoel dat we fout geïnterpreteerd worden op een aantal vlakken waarvan het misschien wat beter uitkomt om niet tot de kern van de zaak te moeten overgaan. Ik begrijp dat er bij een heel aantal zaken over de belangrijkste elementen een consensus is. Ik denk dat er nu zo snel mogelijk duidelijkheid moet worden verschaft aan de steden en gemeenten omtrent de verdeling. Die duidelijkheid moet zo snel mogelijk overgaan in een uitrol van de effectieve verdeling.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik hoop dat vrijdag de kogel door de kerk zal zijn. Wat me een beetje heeft aangegrepen, is dat u in de commissie hebt gesteld dat u geen kennis had van problemen, terwijl de dag nadien in alle kranten werd geschreven over heel schrijnende gevallen. We weten dat als er vandaag 35.000 mensen asiel hebben aangevraagd, en uw partijgenoot in het federale parlement stelt dat daarvan een groot deel zal worden erkend, men denkt 20.000 tot 25.000, dan kan je wel zeggen dat je geen kennis hebt van problemen, maar dan weet je wel dat er straks een probleem komt. U zegt immers zelf dat we de private huurmarkt moeten versterken. Ik heb ook al gezegd dat het vijf voor twaalf was en er iets aan moest worden gedaan. U gaat nu de bal bij de lokale besturen leggen. Wel, die lokale besturen zullen ook tijd nodig hebben om in twee maanden het nodige te doen voor die erkende vluchtelingen. Het is dus heel belangrijk om die problemen te erkennen en zo spoedig mogelijk, vrijdag, tot een oplossing te komen, in een compromis, en niet het been stijf te houden op details. Als u zegt dat de lokale besturen de autonomie krijgen, dan weten ze ook wel als bestuur dat het dichtst bij de bevolking staat, waar zij de middelen moeten aanwenden.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, ik sluit me graag aan bij deze vragen omdat ik vaststel dat dit gekibbel nu al maanden duurt. We zijn vandaag 15 maart, en er is nog altijd geen duidelijkheid. De problemen die u ontkent, ondervinden wij als lokale besturen wel degelijk. We staan er met beide voeten in, maar we zijn graag partner om daar samen met de Vlaamse Regering en met de Federale Regering een oplossing voor te bieden. Maar je mag die lokale besturen niet aan hun lot overlaten. Maar u wijst opnieuw naar anderen. U wijst naar uw coalitiepartners en naar de VVSG. Minister, ons advies is: gebruik de expertise die aanwezig is, ook bij de VVSG, ook bij de lokale besturen, optimaal. Maar neen, u verwijst naar hen om te vergoelijken dat u tot op heden nog niets hebt gedaan.

Vandaag is er nood aan duidelijkheid en nood aan middelen. Het kan zijn dat u het geweer van schouder verandert. U hebt gezegd dat er een projectoproep zou komen. Nu zegt u plots dat dat niet zo is, op basis van voortschrijdend inzicht. Dat kan goed zijn, alleen is het misschien goed om daar ook eens over te communiceren, zodat die lokale besturen weten waar ze staan.

Maar ik vind het bovenal, minister, heel zielig, want het kind van de rekening zijn de lokale besturen en in de eerste plaats die erkende vluchtelingen. Er wordt nu nog steeds, al maanden aan een stuk, gekibbeld op de kap van die erkende vluchtelingen. Die middelen zijn er, dus u pleegt schuldig verzuim tegenover steden en gemeenten en tegenover erkende vluchtelingen. Dat is echt zielig.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, collega Christiaens heeft al heel duidelijk ons standpunt toegelicht. Minister, ik ben optimistisch dat we snel tot een akkoord zullen komen omdat u heel duidelijk hebt gezegd dat er al heel veel knelpunten zijn weggewerkt, namelijk de twee schijven, geen of weinig rapportage en zo weinig mogelijk planlast. Over de ondergrens zullen we snel pragmatisch tot een oplossing komen, het heel breed bekijken en de volledige lokale autonomie geven. De CD&V-fractie is er volledig van overtuigd dat we de lokale autonomie volledig moeten laten spelen.

Er zijn dus al heel veel modaliteiten opgelost. Dan is er nog de basisvraag: voor wie? Als de minister gewoon toepast wat zij in een persmededeling heeft gezegd, namelijk dat het geld exclusief moet gaan naar erkende vluchtelingen en naar steden en gemeenten die erkende vluchtelingen opvangen, dan is dat ook ons standpunt. Minister, geef die 20 miljoen euro aan de lokale besturen a rato van het aantal erkende vluchtelingen. Dat is trouwens een heel eenvoudig criterium: het vergt geen planlast, geen extra rapportage en ook geen overlast van extra sociale criteria die trouwens al in het Gemeentefonds spelen.

Ik was dan ook een beetje verwonderd dat u daarnet zei dat het voor u goed zou zijn dat extra sociale criteria, een beetje dubbel gebruik van wat in het Gemeentefonds speelt, opnieuw zouden moeten worden toegepast bij die 20 miljoen euro. Ik zou zeggen: houd het eenvoudig, pas toe waar u vorige week heel klaar en duidelijk in was in die persmededeling en waarvoor u volledig onze steun hebt. Geef die 20 miljoen euro aan de lokale besturen, vertrouw hen, om een breed beleid te voeren a rato van het aantal erkende vluchtelingen. Dat is heel eenvoudig en alle principes worden toegepast. U hebt daarvoor onze steun over heel de lijn.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister, we hebben op dinsdag 23 februari in de commissie Algemeen Beleid een debat gehad met de minister-president over de opvang van vluchtelingen, naar aanleiding van vragen van collega Doomst en mevrouw Van Volcem. De minister-president heeft zich daar duidelijk uitgesproken over wat er moet gebeuren met die middelen waarover de meerderheid het maar niet eens geraakt waar ze naartoe moeten gaan.

Ik citeer even de minister-president: "Ik weet dat er zich problemen voor steden en gemeenten zullen voordoen na de erkenningsprocedures. Deze problemen zullen zich vooral concentreren in een aantal steden, helaas voor die steden en gelukkig voor de andere. We weten per definitie dat die mensen grote steden opzoeken, dat ze zich concentreren en elkaar opzoeken. De as is gekend. We weten waar de grootste toevloed zal zijn. Minister Homans heeft een bijkomend krediet van 20 miljoen euro om die steden te ondersteunen. (...) Dat geld zal dienen om

de bijkomende druk op de besturen die worden geconfronteerd met die grote instroom, te helpen verlichten.”

Ik begrijp dus niet waarom die discussie zo lang moet duren. De minister-president himself heeft duidelijk gezegd: het geld is er en de criteria om te beslissen zijn er ook, met name daar investeren waar de druk het grootst is, daar waar erkende vluchtelingen zich komen vestigen.

Collega's van de meerderheid, ik hoop dat u met zijn allen uw verantwoordelijkheid neemt en dat u eer aandoet aan de wat merkelliaanse woorden die de minister-president heeft uitgesproken in zijn Septemberverklaring. Hij heeft gezegd: wij zullen daadkrachtig en op integere wijze deze crisis aanpakken. Dat is alles behalve wat er momenteel aan het gebeuren is. Ik verwijs naar zijn citaat. Alstublieft, neem vrijdag een beslissing. Daar kan maar één logische beslissing zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, u leek in het begin een beetje verveeld omdat u het nog eens moet uitleggen. Het gros van de mensen hier aanwezig, was ook vorige week in de commissie Wonen aanwezig. U hebt het wel zelf uitgelokt om ons allemaal naar hier te halen. Ja, dan komen wij ook allemaal naar hier om hier die vragen te stellen. Het voelt een beetje aan als verstoppertje spelen: waar mogen we welke vraag stellen? Hier mogen we niets meer over Wonen zeggen terwijl dat eigenlijk heel pertinent is en u er zelf over begint. Ik vind dit een vermoeiende manier van aan politiek doen. U bent regeringslid, u spreekt namens de regering en u spreekt namens de voltallige regering wanneer u in het parlement spreekt.

Wij krijgen hier een geruzie van de regering. Het valt me daar vooral bij op hoe laat in het debat dit pas komt. U hebt vorige week een voorstel aan de regering voorgelegd, zo blijkt uit uw uiteenzetting, terwijl u al eerder gecommuniceerd hebt dat er een oproep naar de gemeenten is vertrokken. U kunt dan zeggen dat dat een misverstand is, dat de VVSG u fout heeft begrepen enzovoort, maar wanneer iedereen u collectief anders heeft begrepen dan u hebt uitgelegd, kan dat misschien liggen aan de manier waarop u zich hebt uitgedrukt en is het misschien niet zomaar een misverstand, is het niet zo onschuldig, is er nooit een oproep vertrokken – het kan bijna niet anders – en hebt u daar bewust mist rond gecreëerd.

Ik hoop dat er deze week dan wel een akkoord is over de verdeling van de middelen, want een aantal van uw collega-ministers staan al verder, hebben hun middelen al verdeeld, al toegekend. Dan kun je commentaar hebben bij de manier waarop dat gebeurt. Zo heeft bijvoorbeeld minister Vandeuren daadwerkelijk zijn centra algemeen welzijnswerk (CAW's) versterkt om aan woonbegeleiding te doen. Die middelen worden over de diverse CAW's verdeeld, waarbij elk CAW hetzelfde krijgt. Je kunt daarbij terecht opmerken dat dat dan niet gebeurt in functie van een aantal criteria, van de last, maar er kan nog een tweede ronde komen, zo werd aangekondigd, om ervoor te zorgen dat er een extra verdeling komt in functie van het aantal mensen dat daadwerkelijk wordt begeleid. Op die manier ga je ook vooruit.

Minister, dat is de woonbegeleiding van minister Vandeuren, maar u hebt zelf ook uw bevoegdheden op het vlak van het woonbeleid, waarover we hier niet mogen spreken. U hebt uw 5 miljoen euro extra voor huursubsidies. Daarover mogen we niet spreken, maar ik wil dat toch nog even doen, want dat is ongehooflijk belangrijk. Alles staat of valt met het kunnen vinden van een woning.

Dat is ook wat er nu gebeurt in Roeselare: mensen vinden er geen woning. U zei vorige week dat niemand aan de alarmbel trekt. Ik denk dat Roeselare heel duidelijk aan de alarmbel trekt: zij willen mensen begeleiden naar een woning, ze

willen een woning toekennen, maar dan moet er ook daar iets gebeuren. U hebt een enorme sleutel in handen ter zake.

U zegt dat u niets extra wilt doen voor vluchtelingen, dat u geen voorrang wilt geven aan asielzoekers. Allemaal goed en wel, maar dat betekent niet dat u niets kunt doen. U kunt uw volledige woonbeleid versterken. Dat is in het voordeel van niet-asielzoekers, van niet-vluchtelingen, maar op die manier kunt u hun wel degelijk nog iets extra geven. Dit is dus een oproep: zet zeilen bij, want aan dit tempo komt u er absoluut niet.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, even een stem uit de commissie Binnenlands Bestuur. Ik ga me niet moeien in de discussies die de voorbije weken in de commissie Wonen zijn gevoerd, noch zal ik ingaan op de uitspraken en verwijzingen aldaar. Ik baseer me op het verslag dat de minister hier heeft gegeven over de aanpak, de geciteerde basisprincipes en het meegedeelde objectief waarmee ze nu vrijdag naar de Vlaamse Regering stapt.

Collega's, wij stonden achter die basisprincipes en blijven daar dus uiteraard achter staan. Van cruciaal belang bij het verdelen van de middelen is uiteraard het respect voor de lokale autonomie, de minimale planlast en de verdeling op basis van objectieve cijfers. Het is hier ook door de collega's aangehaald: dit is voor alle betrokken partijen een duidelijke basis om te landen vrijdag.

In naam van onze fractie geef ik graag nog een bedenking met betrekking tot de ondergrens. Als de middelen inderdaad worden versnipperd over alle mogelijke gemeenten en steden, dus ook waar zich bij wijze van spreken maar één persoon heeft aangeboden, dan zal dat uiteraard geen afdoend middel zijn om oplossingen te bieden bij deze crisis. Minister, we wensen u succes voor vrijdag. U hebt hier een aanzet gegeven van wat er daar ter sprake komt. We nemen dus aan dat we na vrijdag meer nieuws hebben.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik kan eigenlijk redelijk kort zijn, want ik heb eigenlijk geen bijkomende vragen gehoord. De leden hebben gewoon hun individuele opinie gegeven, wat uiteraard mag. Ik heb hier ook termen als 'schuldig verzuim', 'leugens', 'zielig' en dergelijke meer gehoord. Goed, ik zal me beperken tot één opmerking.

Ik heb die ondergrens van tien personen niet zomaar uitgevonden. Ik vind die wel degelijk heel belangrijk. Waarom? Alle onderzoeken wijzen uit dat de lokale integratie veel sneller gebeurt in een kleine gemeente dan in een grootstad of een stad, die sowieso al met heel wat andere uitdagingen wordt geconfronteerd. Daarom zijn voor mij, naast de parameter van de nieuwe instroom, een aantal sociale parameters uit het Gemeentefonds absoluut noodzakelijk om die middelen op een billijke en evenwichtige manier te verdelen. U kent me een beetje: ik zal er inderdaad alles aan doen om, in overeenstemming met de coalitiepartners, dit dossier nu vrijdag te doen goedkeuren, zodat we onmiddellijk duidelijkheid kunnen geven aan de lokale besturen.

Dat is ook wat de VVSG vraagt, en terecht. De VVSG vraagt terecht duidelijkheid, maar heeft zelf voorgesteld in twee fasen te werken. Nu moet er zo snel mogelijk duidelijkheid worden gegeven aan de lokale besturen. Daar sta ik voor 100 procent achter. De VVSG zegt echter ook dat de daadwerkelijke grote uitstroom uit de asielcentra en instroom in de steden en gemeenten zich pas vanaf mei zal manifesteren. Als de gemeenten echter nu al weten op welke bedrag ze aanspraak kunnen maken als die situatie zich voordoet op hun grondgebied, dan kunnen ze

zich voorbereiden. Collega's, duim er dus samen met mij voor dat we dit vrijdag goedgekeurd krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Voorzitter, het lijkt me logisch dat de steden met de grootste noden de meeste middelen ontvangen. Daarover lijkt me geen discussie te bestaan.

Minister, ondertussen is ook aangetoond dat die noden groot zijn. U zegt dat u geen alarmkreten hoort als het gaat over erkende vluchtelingen. Ik heb de afgelopen dagen in de pers niets anders gehoord, en dat ging niet alleen over Roeselare, maar ook over Gent. Dat ging ook over Antwerpen. De OCMW-voorzitter daar, uw partijgenoot, zegt dat hij geen woningen kan toveren, zeker niet in twee maanden, en dat het water hun aan de lippen staat. Iedereen vraagt duidelijkheid, niet alleen de VVSG. We weten dat de komende maanden tienduizenden vluchtelingen zullen doorstromen naar die woonmarkt. We weten dat tienduizenden vluchtelingen naar die steden en gemeenten zullen komen. Er is in geld voorzien. Er is die 20 miljoen euro. Het is hallucinant dat dit tot op vandaag nog steeds niet is verdeeld, dat er nog steeds geen duidelijkheid is over wat er met die middelen zal gebeuren. Het is hallucinant dat u tot op heden nog altijd aan die lokale besturen, aan die erkende vluchtelingen zegt dat er geen duidelijkheid is.

Minister, houd daarmee op. Het is vijf voor twaalf. Ik hoor partijgenoten u hier succes wensen. Ik vind dat eigenlijk allemaal nogal cynisch, eerlijk gezegd. Het succes lijkt me te moeten toekomen aan die burgemeesters, aan die OCMW-voorzitters, aan die lokale besturen, die vandaag aan het ploeteren zijn. U lacht daarmee, maar ik vind dat eigenlijk wel behoorlijk cynisch. Lees de artikels. Lees de alarmkreten van al die burgemeesters. *(Opmerkingen van Willy Segers)*

Ah, de OCMW-voorzitter van Antwerpen is een onnozelaar. Dat is niet juist. Mijnheer Segers, hij is het die in de krant zegt dat het water hun aan de lippen staat, dat ze geen woningen kunnen toveren, dat er dringend een signaal nodig is. Hij is niet alleen: dat is hier voldoende aangetoond.

Minister, Vlaamse Regering, neem alstublieft uw verantwoordelijkheid. Houd ermee op aan die lokale besturen, aan die erkende vluchtelingen te zeggen dat ze zich maar wat moeten behelpen, dat ze maar moeten voortploeteren. Het geld is voorhanden. Het wordt tijd dat u er werk van maakt. Het is vijf voor twaalf.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Voorzitter, minister, voor alle duidelijkheid, de Vlaamse Regering heeft wel haar verantwoordelijkheid genomen. Eind 2015 is besloten om 120 miljoen euro extra vrij te maken in het kader van de vluchtelingencrisis. Over 20 miljoen euro daarvan spreken we nu, 20 miljoen euro voor de steden en gemeenten. Collega Hostekint, die beslissing is genomen, maar ik ben het er natuurlijk wel mee eens dat er nu duidelijkheid moet komen, dat men bij de steden en gemeenten moet weten wie waar recht op heeft en wanneer men dat zal hebben.

Het enige, duidelijke, niet voor discussie vatbare, objectieve criterium is de instroom van erkende vluchtelingen. Minister, u zegt tot vervelens toe, maar u hebt daar natuurlijk ook helemaal gelijk in, dat de steden en gemeenten die de grootste instroom kennen, die de meeste erkende vluchtelingen op hun grondgebied hebben, de grootste nood hebben aan middelen uit die pot van 20 miljoen euro. Dat is toch een duidelijk, objectief criterium. Ik denk dat we het daar allemaal over eens zijn. Ik denk dat we het eens zijn over de grootste principes en criteria. Mijn fractieleider, de heer Van den Heuvel, heeft daarnet gezegd dat u ter zake in ons een loyale partner hebt, die samen met u tot een consensus zal

komen om ervoor te zorgen dat de steden en gemeenten die de grootste nood hebben, dit ook zullen krijgen. Dan hopen we dat dit zo snel mogelijk voor duidelijkheid zal zorgen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de stand van zaken met betrekking tot de werkzaamheden rond de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies – 1493 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de afslanking van de provincies – 1518 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Voorzitter, minister, midden december was er over de overheveling van de provinciale bevoegdheden nogal wat witte rook gekomen van de Raad van State. Er zat een tintje grijs op: de uittreding voor steden met meer dan 200.000 inwoners zou blijkbaar niet conform de Grondwet zijn. Ik neem aan dat daardoor het licht wat groener is geworden om de hele zaak verder te doen uitvoeren.

Ondertussen is er progressie en indiscretie gebeurd. Wellicht hebben verschillende sectoren zwaar overlegd. Het gaat natuurlijk niet over niets, het gaat over sportcentra, zwembaden, musea. De toekomst daarvan is wat onzeker. Dat zal het bestuurlijk landschap zeker serieus wijzigen. Ik vrees dat nog veel zaken tussen twee stoelen hangen en nog niet zijn uitgeklaard.

Minister, wat is de stand van zaken? Hoe loopt het overleg met Vlaanderen en de lokale besturen? Waar knelt de schoen? Hoever zijn we af van de consensus?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): De Vlaamse Regering keurde in juli 2015 een eerste voorstel van toewijzing goed van over te dragen provinciale instellingen. Ik verneem dat op het terrein heel wat gesprekken al hebben plaatsgevonden, het ene al wat vlotter en gemakkelijker dan het andere. Het blijkt niet in alle dossiers even gemakkelijk om de keuze te maken voor ofwel het lokale ofwel het Vlaamse beleidsniveau. Waardoor er nog veel onduidelijkheid is bij de betrokken instellingen.

Ik verwijs hierbij naar de plannen die minister Muyters heeft met de duiktank en het avontuursportparcours op de Transfo-site in Zwevegem. Hierover vertelde minister Muyters in de commissie Sport dat die sportinfrastructuur zou worden ondergebracht bij de dienst Toerisme van de provincie West-Vlaanderen. De achterliggende reden zou zijn dat Bloso, het agentschap Sport Vlaanderen, geen vragende partij is om deze sportinfrastructuur over te nemen, en dat de gemeente ook geen interesse toont. Een en ander wordt dan maar gemotiveerd door te stellen dat de Transfo-site in haar geheel een toeristisch potentieel heeft. Dat is een heel creatieve aanpak. Verrassend om vast te stellen is bovendien dat bij een simpele navraag blijkt dat de provincie niet werd geconsulteerd. Blijkbaar vindt

Vlaanderen dat de provincie in dezen geen mening moet hebben, ofwel was ze niet belangrijk.

Minister, het benieuwt me wat u denkt van zoveel creativiteit. En als u inderdaad vindt dat toeristische uitstraling een belangrijk argument kan zijn om provinciale instellingen over te hevelen van de provinciale diensten sport of cultuur naar de provinciale dienst toerisme, dan zou je je kunnen afvragen of die redenering dan ook kan worden toegepast op andere instellingen.

Minister, wat is de stand van zaken van de gesprekken die in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 17 juli 2015 moeten plaatsvinden? Bent u van mening dat individuele vakministers op eigen houtje provinciale instellingen van deze lijst mogen halen? Zo ja, op basis van welke criteria kunnen ze dit doen? Of dienen eventuele aanpassingen te worden beslist in de schoot van de voltallige Vlaamse Regering?

Is in voorkomend geval het initiatiefrecht om provinciale instellingen over te dragen van persoonsgebonden naar grondgebonden beleidsdomeinen een exclusief recht van de Vlaamse overheid, of mogen ook andere betrokkenen ter zake voorstellen doen? Zo ja, op basis van welke criteria? Wanneer zal deze lijst definitief worden vastgelegd door de Vlaamse Regering? De streefdatum is 1 januari 2017 en die komt toch gevaarlijk dichtbij.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, excuus als ik in herhaling val met mijn antwoord, maar het is ook niet de eerste keer dat deze vraag om uitleg wordt gesteld.

Mijnheer Doomst, de Vlaamse Regering heeft het voorontwerp van decreet over de provincies voor de tweede keer principieel goedgekeurd in november 2015. Net voor of tijdens het kerstreces hebben we het advies van de Raad van State gekregen. In de weken nadien waren we bezig met het voorbereiden en formuleren van een repliek op de opmerkingen van de Raad van State. Die opmerkingen waren van niet zo fundamentele aard. We waren heel blij dat vooral de hele operatie met de OV kon plaatsvinden. Dat was iets waar veel mensen – niet alleen hier maar ook elders – zich zorgen over maakten, of dat wel zou kunnen plaatsvinden. Daarover waren we dus zeer verheugd. Dat wil niet zeggen dat alle opmerkingen onterecht waren. Niet van fundamentele aard wil zeggen dat we niet het hele ontwerp van decreet van a tot z moesten herschrijven.

Het is mijn bedoeling om voor het paasreces dit ontwerp van decreet opnieuw aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Dat paasreces start over minder dan twee weken. Ik kan nog altijd geen definitieve goedkeuring vragen aan de Vlaamse Regering omdat de Raad van State over bepaalde zaken geen advies heeft kunnen geven omdat we in de artikelen 34 en 36 van het voorontwerp van decreet bij het bedrag dat we moesten gebruiken gewoon XXX hebben ingevuld, omdat we in eerste instantie zekerheid wilden van de Raad van State over de OV.

Dit moet dus eerst naar de Vlaamse Regering, en dan moeten we een voorstel doen dat wordt teruggestuurd naar de Raad van State, waarin de bedragen wel degelijk zijn ingevuld, en de artikelen 34 en 36 zijn aangepast. Ik wil zo snel mogelijk, nog voor de paasvakantie, naar de regering met een aangepaste versie en dan kunnen we opnieuw naar de Raad van State, die zich daarover kan buigen.

Dan was er een vraag over de uittreding van de grootsteden uit de provincie. Ook daarover heeft de Raad van State een opmerking gemaakt. We mogen niet alles van de Raad van State zomaar naast ons neerleggen, maar we kunnen wel creatief zijn. Ik bedoel niet dat we creatief met de wet, met het hoogste rechtscollege

van dit land moeten omspringen, maar dat we moeten nagaan of er een manier is waarop we die belangrijke bepalingen uit het regeerakkoord ingang kunnen laten vinden. Samen met de administratie zal ik dat eens bekijken. Om niet het risico te lopen dat de Raad van State daarom een negatief advies geeft, is het misschien wel raadzaam dat artikel gewoon te schrappen uit het voorontwerp van decreet en met de administratie te bekijken hoe we wel gestalte kunnen geven aan die bepalingen uit het regeerakkoord.

Dan waren er ook vragen over de stand van zaken van de overheveling van provinciale instellingen. Bij de eerste principiële goedkeuring van het dossier in juli 2015 hebben we een voorstel gedaan – dat niet te nemen of te laten was – welke overheid, de Vlaamse of de lokale, een bepaalde taak of instelling zou overnemen. Toen werd gezegd dat we met de betrokken lokale besturen aan tafel zouden zitten. Sommige collega-ministers, zoals minister Gatz en minister Vandeurzen, zijn heel hard bezig met dit thema omdat ze daar nauw bij betrokken zijn. Sommige ministers hebben meer linken met provinciale bevoegdheden dan andere. Alle functionele ministers zijn goed bezig met de contacten, soms bilateraal, soms collectief, maar ik heb begrepen dat dat goed loopt.

Ik kan u wel nog zeggen dat hieromtrent nog geen definitieve beslissingen genomen zijn, maar het is wel de bedoeling om hierover duidelijkheid te geven naar aanleiding van de definitieve goedkeuring van het voorontwerp van decreet door de Vlaamse Regering. Het zou goed zijn als we die twee dingen gewoon samen doen.

Mijnheer De Loor, ik heb al gezegd dat we bij de principiële goedkeuring in juli 2015 ook een voorstel hebben gedaan over welke overheid welke taak of instelling zou kunnen overnemen. In een nota daarover staan de criteria en principes waarop men zich gebaseerd heeft om dit voorstel te doen, ook expliciet opgesomd.

Sta me toe om niet alles letterlijk voor te lezen. U hebt al die documenten rustig kunnen inkijken. Ik wil wel nog even terugkomen op wat u zei over de Transfo-site in Zwevegem. Ik heb begrepen dat dat een soort toeristisch park is waar ook een grote duiktank geïnstalleerd is, waar men duiklessen en zo meer kan volgen. Ik vind het een beetje vreemd dat u, die er toch altijd voor pleit om zo veel mogelijk bevoegdheden bij de provincies te houden, nu niet blij bent dat er eindelijk eens iets bij de provincie mag blijven. Sta me toe dat een beetje vreemd te vinden.

Ik begrijp wel dat u zegt dat het onduidelijk is. De duiktank is Sport, de rest is Toerisme. Maar het mag dus bij de provincie blijven. Hetzelfde pragmatisme hebben we aan de dag gelegd voor Bokrijk. Dat was een soortgelijk geval. We hebben gezegd dat de provincies hun bevoegdheden moeten behouden. U, als grote pleitbezorger om zo veel mogelijk taken bij de provincies te houden, zou toch blij moeten zijn met deze pragmatische oplossing? Als we natuurlijk moeilijk gaan doen over het feit dat de taak van de Transfo-site van de sportdienst moet worden overgenomen door de toeristische dienst van de provincie West-Vlaanderen, dan hadden we beter voor een andere oplossing gekozen.

Naar aanleiding van de derde principiële goedkeuring moet duidelijk zijn welke taken en instellingen al dan niet behouden blijven bij de provincies. Naar aanleiding van de definitieve goedkeuring moet zeer duidelijk worden en zijn welke overheid bevoegd is.

Het advies van de Raad van State was positief, collega's. Het was goed om te kunnen uitvoeren wat we wilden doen met dit regeerakkoord. We gaan zo snel mogelijk terug naar de regering en naar de Raad van State. Het zal geen enkel probleem zijn om de streefdatum te halen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, bedankt voor het toch min of meer geruststellende antwoord. Cruciaal zal inderdaad de OV zijn en de invulling van de financiën. Heb ik het goed begrepen dat u dat rond Pasen zou invullen met cijfergegevens? En zullen wij die klok hier ook horen luiden, zodat wij toch ook mee over de toonaard kunnen oordelen?

Het is geruststellend dat u zegt dat men daar functioneel vanuit elke minister goed mee bezig is. Geeft u hen allemaal een score van goed tot zeer goed? Er zitten geen middelmatige tot minder goede bij? En zijn er geen accidenten in het vooruitzicht?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik dank u in de eerste plaats voor uw antwoord. U bent gespecialiseerd in het verdraaien van woorden. U noemt mij een grote pleitbezorger om zo veel mogelijk bevoegdheden bij de provincies te houden. Ik ben een grote pleitbezorger om de lokale besturen te herorganiseren, maar dan wel op een ernstige manier, gebaseerd op bestuurlijke inzichten.

De rode draad door een aantal heel belangrijke dossiers die onder uw bevoegdheid ressorteren, minister, lijkt mij het gebrek aan duidelijkheid. We hebben dat al kunnen vaststellen naar aanleiding van de vorige vragen om uitleg, en in dit dossier is dat opnieuw het geval. Daardoor bent u uw antwoord ook moeten beginnen met: "Ik moet opnieuw in herhaling vallen." Misschien moet u zich eens de vraag stellen hoe dat komt. Dat komt door een gebrek aan duidelijkheid.

Dat gebrek aan duidelijkheid is ook nefast voor de verschillende besturen, of het nu de lokale besturen, de provinciale besturen of Vlaanderen is. Als we naar de lijst van over te dragen instellingen gaan, is er nog altijd onduidelijkheid. U zegt nu dat daar voor het paasreces duidelijkheid over moet zijn, samen met het ontwerp van decreet dat u nog wilt laten agenderen. Voor het paasreces, dat is dus voor volgende week zaterdag. Ik dacht echter begrepen te hebben dat de lokale besturen, nadat ze een eerste keer geconsulteerd waren om over de provinciale instellingen op hun grondgebied te spreken, nog terugkoppeling en bijkomende informatie zouden krijgen, voor zover die gevraagd was – wat in een aantal gevallen heel duidelijk het geval was –, zodat ze met kennis van zaken en met alle gegevens een goede en rationele beslissing konden nemen. Ik stel vast dat bij heel veel lokale besturen die duidelijkheid en die bijkomende informatie er nog niet is gekomen. U zegt dat men die duidelijkheid voor het paasreces mag verwachten.

In tegenstelling tot wat u denkt en zegt, ben ik wel heel tevreden dat er mogelijkheden zijn en dat er creativiteit aan de dag mag worden gelegd. Als iets veel meer past in een ander provinciaal beleidsdomein, en dat kan overgeheveld worden, ben ik daar tevreden mee. Ik ben altijd heel tevreden met creatieve ideeën en creatieve personen die daarmee komen aanzetten.

Maar dan stel ik samen met u vast dat een individuele vakminister dat op eigen houtje kan doen en dat daar geen specifieke criteria voor zijn. Ik kom dan nog eens terug op mijn vragen. Ik heb uit het praktijkvoorbeeld van de Transfo-site in Zwevegem begrepen dat een individuele vakminister dat kan doen en dat er geen specifieke bijkomende criteria voor zijn. Mag ik daar ook uit afleiden dat andere betrokkenen, naast de minister, ook dergelijke voorstellen kunnen doen, hetzij lokale besturen, hetzij de provincies? Spijtig genoeg is in het voorbeeld van de Transfo-site in Zwevegem de provincie niet gehoord, wat ik op zijn zachtst gezegd heel merkwaardig vind. Maar ik ga er dus van uit dat ook andere betrokkenen voorstellen kunnen doen en dat er niet echt specifieke criteria voor zijn. Alleen een goede motivatie lijkt voldoende. Dat stemt mij wel heel tevreden.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, we zijn natuurlijk blij dat de timing wordt gehandhaafd en dat we binnen dat bestek blijven. Ik volg ook de commissie Cultuur op. Ik weet dat het een hele klus is om te zien wat het beste bij wat hoort. Soms moet je naar pragmatische oplossingen gaan en moet je zien wat het beste is op het terrein. Ik kan alleen maar zeggen dat dat zo hoort te zijn.

Ik heb begrepen dat de definitieve lijst nog niet voor nu is, maar voor later. Wat daarbij belangrijk is voor mij, is dat die timing inderdaad wordt gehanteerd en dat we op tijd die afslanking kunnen doorvoeren, met de nodige duidelijkheid voor de besturen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, het is inderdaad de bedoeling om het bedrag dan vast te leggen. Als we opnieuw met 'XXX' naar de Raad van State gaan, zullen we er nooit komen. Ik besef dat dat voor u heel interessant zou zijn en dat het u boeit, maar sta mij toe om het eerst met mijn collega's in de Vlaamse Regering te bespreken. Als er daar een consensus over is, zult u het dan in het kader van de openbaarheid van bestuur wel weten. Ik kan u ook nog meegeven dat ze allemaal goed samenwerken en dat het allemaal goede leerlingen van de klas zijn.

Mijnheer De Loor, de duidelijkheid over die lijst komt er pas na de definitieve goedkeuring. Nu gaan we voor een derde principiële goedkeuring door de Raad van State. Dan pas kunnen we voor een definitieve goedkeuring gaan. Dat werd ook altijd zo afgesproken. Die Transfo-site gebeurt natuurlijk altijd in overleg. Ik dank u trouwens voor het compliment aan het einde van uw tussenkomst. Het is niet de vakminister die zomaar mag bepalen hoe hij iets gaat doen. We hebben van bij het begin heel duidelijke criteria vastgelegd. Een van de belangrijkste drijfveren in het concrete voorbeeld van de Transfo-site is: de bijzaak volgt de hoofdzaak. Dat is een goede manier om te handelen. Concreet, om op uw vraag te antwoorden of een functioneel bevoegde minister zo iets gewoon autonoom kan beslissen: neen, dat gebeurt altijd op basis van overleg, op basis van vooraf bepaalde criteria en eigenlijk door de collectieve Vlaamse Regering en niet door een functioneel bevoegde minister afzonderlijk.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik zou opnieuw willen pleiten voor duidelijkheid, ook om de ongerustheid bij de provinciale maar ook bij de lokale besturen weg te nemen. Ik verwijs ook naar een brief van de vertegenwoordigers uit het welzijnsveld uit Antwerpen. Ze zijn bijzonder ongerust over de toekomst van hun Welzijns- en Gezondheidsraad.

1 januari 2017 komt gevaarlijk dichtbij. Dat is ook de datum die u altijd naar voren hebt geschoven om de provinciale instellingen over te hevelen. Net zoals bij de inkanteling van de OCMW'S in de gemeenten bevinden we ons al in blessuretijd. Die blessuretijd kan er alleen maar voor zorgen dat de ongerustheid groter zal worden. Wat merken we immers op het terrein? Dat mensen die ongerust zijn, eieren voor hun geld kiezen. Ondertussen verdwijnt ook de knowhow uit die provinciale instellingen, ongeacht of die mensen dan naar het lokale bestuur of naar Vlaanderen gaan: de knowhow verdwijnt. Mensen kiezen eieren voor hun geld. Eén ding is zeker: voor de toekomst van de provinciale instellingen, van de musea, van de sportinfrastructuur, van de culturele instellingen, is dat nefast. Waar ze ook belanden, hetzij bij de lokale besturen, hetzij bij Vlaanderen, een pak knowhow vertrekt. Dat bezorgt onherstelbare schade aan die instellingen. Dat is dan ook nefast voor de toekomst van die instellingen. Dat getuigt echt niet van professioneel bestuur. Het getuigt van kunst- en vliegwerk, en zeker niet van goed bestuur.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de conclusies en gevolgen van de rondetafelconferentie over deradicalisering in Londen – 1506 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, we hebben u vorige week twee dagen moeten missen omdat u in Londen deelnam aan een rondetafelconferentie over deradicalisering die georganiseerd werd door de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in Londen. De bedoeling van zo'n conferentie is natuurlijk om wederzijds ervaringen uit te wisselen tussen Vlaanderen en Groot-Brittannië, specifiek over de problematiek van de aanpak van radicalisering en het gewelddadig extremisme. Er zijn immers ook vanuit het Verenigd Koninkrijk al zo'n zeshonderd jihadisten richting Syrië vertrokken. Volgens de meest recente cijfers, alvast de cijfers die ik openbaar heb gevonden, zijn er vanuit België al vierhonderd à vijfhonderd Syriëstrijders richting oorlogsgebied vertrokken.

U liet via een aantal artikelen in de pers weten – dat vond ik bijzonder opvallend en heel interessant – dat: “in de UK sociaal assistenten en leerkrachten verplicht zijn om informatie te delen als ze aanwijzingen hebben dat een persoon waarmee ze werken radicaliseert”. Ik vond dat boeiend omdat ik het hier zelf in het Vlaams Parlement al een paar keer heb voorgesteld. Mijn partij is immers voorstander van een dergelijke meldplicht.

U zei ook via artikelen in de pers: “In Vlaanderen is dat helaas nog steeds ondenkbaar, omdat we op het beroepsgeheim botsen. Voor mij stopt de privacy echter als de veiligheid in gevaar is.”

Een ander positief aspect in de Britse aanpak is volgens u het vormen van sterke gemeenschappen van onderuit: “Ze slagen er hier in om verschillende stromingen van moslims bij elkaar te brengen”, zo zou u gezegd hebben tegen een journalist.

Minister, ik heb een aantal vragen voor u. Welke lessen trekt u uit uw bezoek aan Londen in het kader van de zogenaamde strijd tegen radicalisering? Welke politieke initiatieven zullen er eventueel uit voortvloeien?

Wie waren de Vlaamse experts die u hebt meegenomen naar Londen en hoe werd op hun expertise gereageerd?

Wat bedoelde u precies met “het vormen van sterke gemeenschappen van onderuit” en met “het bijeenbrengen van verschillende stromingen van moslims”? Op welke manier helpt dat volgens u in de strijd tegen het moslimextremisme?

En, last but not least, zult u ook in ons land ijveren voor en werk maken van een – mijns inziens noodzakelijke – meldplicht? Waarom is het beroepsgeheim hier ter zake een probleem en in het Verenigd Koninkrijk niet? Hoe kunnen we dan het voorbeeld van het VK volgen en dit probleem ook hier in België en Vlaanderen oplossen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Janssens, u was er als de kippen bij met uw vraag – u zult me echt gemist hebben. Ik ben vertrokken op dinsdag, en

als ik me niet vergis, ben ik woensdagavond teruggekomen. Woensdagmorgen zag ik uw vraag al binnenkomen. U was er dus echt heel snel bij. Het is heel goed om kort op de bal te spelen.

Ik ben dus woensdagavond teruggekomen. Ik heb er ontzettend veel geleerd. Ik wil hier mijn oprechte waardering uitdrukken voor de heer Van der Marliere, onze vertegenwoordiger in Londen. Hij heeft dit op een voortreffelijke manier georganiseerd. Niet alleen Vlaamse vertegenwoordigers waren uitgenodigd, ook mensen uit Wales, uit Schotland en dergelijke meer. Het zat fantastisch goed in elkaar. Het was ook redelijk kleinschalig, wat het gemakkelijk maakte om vlot met elkaar te praten. Het lijkt me dus gepast om hier in het Vlaams Parlement een vertegenwoordiger van onze regering in het buitenland, een complimentje te geven.

Maar, mijnheer Janssens, het is wel nog een beetje te vroeg om al uw vragen te beantwoorden. Op een aantal van uw heel concrete vragen kan ik wel al een antwoord geven, want het zijn eerder principiële vragen. Het is echter een beetje te vroeg om al een lijst te maken van de belangrijkste conclusies. We hebben er heel veel informatie gekregen. We hebben ook een aantal organisaties bezocht. En we hebben daarna via internet nog informatie met elkaar uitgewisseld. We hebben ook heel veel leerrijke documentatie gekregen, die mijn medewerker nu allemaal vlotjes aan het doornemen is. Staat u me dus toe om nog eventjes te wachten met het oplijsten van de algemene conclusies.

Ik kan u wel al vertellen dat er heel wat vergelijkbare initiatieven zijn. Er is ook een vergelijkbare aanpak in Vlaanderen en in het VK. Wat het natuurlijk interessant maakt, is dat ook het VK een land met regio's is. Ook daar kampt men af en toe met de moeilijke staatsstructuur. Schotland heeft bijvoorbeeld ook een eigen parlement. Over bepaalde zaken kan dan wel in Londen, in Westminster, worden gestemd, toch hebben ze niet altijd evenveel draagkracht in andere parlementen. Eigenlijk is het een heel interessant land om ons mee te vergelijken, omdat ze met dezelfde problematieken van ingewikkelde staatstructuren en dergelijke te kampen hebben.

We staan zelf al behoorlijk ver. Dat hebben we vaak te horen gekregen tijdens bilaterale gesprekken, maar ook op de conferentie zelf. Ik hoop dat u weet dat de stad Antwerpen gelauwerd is voor haar aanklappende aanpak. De anderen zeiden dat ze dat ook wilden doen in hun steden en gemeenten, al dan niet in het Verenigd Koninkrijk. De experte die daaraan werkte, zou naar Antalia gaan, omdat zij is uitgenodigd om daar te gaan spreken.

Er werd ook benadrukt dat het niet is omdat je radicaliseert dat je geen kansen hebt gekregen. Ik geloof evenmin in dat verhaal. Iemand die opgroeit in Vlaanderen, hier school kan lopen – al dan niet van allochtone afkomst of bekeerling – krijgt alle kansen in onze maatschappij. Het is geen verhaal van het niet krijgen van kansen. Dat antwoord kregen wij ook steeds opnieuw van onze Engelse gesprekspartners in Londen. Het is fijn om op die manier te worden bevestigd in wat je vertelt.

Het beroepsgeheim is inderdaad veel beter georganiseerd bij hen. Daarop kom ik straks terug. We hebben die conferentie bijgewoond en de vraag gekregen of we interesse hadden om iets gelijkaardigs te organiseren in Vlaanderen, als een soort vervolgcongres. Dat zou zeer goed zijn. We kunnen veel van elkaar leren. Tegen dan staan we misschien een klein stapje verder wat betreft het beroepsgeheim. Dat is inderdaad een problematiek waaraan we iets moeten doen. Zoals u weet, ligt dat echter niet in mijn handen.

Wie waren de Vlaamse experts? Mijnheer Janssens, voor alle duidelijkheid: ik heb die niet meegenomen. Ze waren uitgenodigd door de heer Van der Marliere en de experts die hem hebben bijgestaan in de organisatie van dat congres. Er was

iemand aanwezig van het Agentschap Binnenlands Bestuur, namelijk de persoon die centraal aanspreekpunt is in verband met de radicalisering bij de Vlaamse overheid. Er was iemand van het departement Onderwijs en Vorming, de beleidsmedewerker radicalisering. Van de stad Antwerpen, gelauwerd voor haar aanklampende aanpak, was de projectmedewerker groepsgerichte aanpak van de cel deradicalisering aanwezig. Er was iemand van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de projectmedewerker die wij vanuit onze bevoegdheid subsidiëren. Verder was er iemand van de vzw Arktos, de projectmedewerker BOUNCE en CONNECT. Zij zijn allen zelfstandig uitgenodigd.

Iedereen die ik heb opgesomd in verband met de delegatie vanuit Vlaanderen – er waren ook mensen uit Wales, Schotland en van andere steden in het Verenigd Koninkrijk – heeft een toelichting gegeven over de aanpak in ons land. Wat Vlaanderen betreft, ging het veeleer over preventie. Dat debat moeten we hier even niet voeren. U kent het verschil tussen preventie en repressie.

De verschillende Vlaamse vertegenwoordigers hebben in functie van hun opdracht ook de directe contacten gelegd voor verdere uitwisseling. Het organiseren en bijwonen van congressen is één ding, maar als er weinig gevolg aan wordt gegeven, is dat een maat voor niets. Het is goed dat dat wordt uitgewisseld. Er bestaat bijvoorbeeld een afspraak tussen de steden Antwerpen en Edinburgh in verband met een verdere uitwisseling rond samenwerking met moskeeën. Verder is er een afspraak tussen Vlaanderen en de VVSG over een verdere samenwerking met het Institute for Strategic Dialogue.

Wij zijn daar trouwens op bezoek geweest. Dat bezoek was heel leerzaam. We zullen alle relevante informatie die ze ons hebben bezorgd, eerst vertalen van het Engels naar het Nederlands en er een overzicht van maken. Ik ben er zeker toe bereid dat toe te lichten in de commissie of het u op een andere manier te bezorgen.

Wat bedoel ik nu precies met het vormen van sterke gemeenschappen van onderuit en het bijeenbrengen van de verscheidene stromingen van moslims? Ik meen te mogen zeggen dat ons middenveld eigenlijk heel sterk geïnstitutionaliseerd is. Dat is gewoon een feit. Het grote verschil met het Verenigd Koninkrijk is dat daar heel veel gewoon spontaan van onderuit gebeurt.

We hebben bijvoorbeeld een organisatie bezocht die zich richt op probleemkinderen, maar niet per definitie enkel en alleen kinderen die dreigden te radicaliseren, maar bijvoorbeeld ook kinderen die met drugs te maken hebben gehad. Die organisatie heeft dat vijf jaar gedaan zonder enige financiële steun van om het even welke overheid, dus niet van de stad Londen, niet van de regering.

Dat wil ik zeggen: het is ook goed dat er initiatieven ontstaan van onderuit. Het middenveld doet zijn werk goed. Ik ga hier dus geen klaagzang geven over het functioneren van het middenveld, maar in deze context vind ik het ook goed dat er ook initiatieven groeien van onderuit. Die kunnen complementair zijn.

Wij hebben er ook een aantal, bijvoorbeeld de webstek www.mvslim.com, een online platform opgericht door enkele Vlaamse jonge moslims om moslimjongeren van inspirerende rolmodellen te kunnen voorzien en hun een mogelijkheid te bieden om hun stem te laten horen.

Wat we in Londen bijvoorbeeld ook bij die organisatie hebben gezien, is de campagne #NotInMyName. Ik vind het heel goed dat dat ontstaat vanuit de moslimgemeenschappen. Er bestaat immers niet zoiets als één moslimgemeenschap. U kent zelf die campagnes, zoals Zonder Haat Straat en die toestanden. Ik was niet echt een voorstander van die campagne. Ik heb dat nooit aan mijn raam gehangen. Ik bedoel maar: dat komt van onderuit. Ik vind #NotInMyName zeer goed.

Jonge moslims, van welk land ze oorspronkelijk ook afkomstig zijn, appelleren eigenlijk aan burgerzin.

Dat is ook wat we heel veel hebben gezien in Londen: de overheid, maar ook de organisaties die van onderuit en vanuit hun eigen buikgevoel dingen doen, appelleren heel sterk aan die burgerzin. U wilt een toekomst in het Verenigd Koninkrijk? Dan zult u zich aan die, die en die regels moeten houden. Dat vind ik een zeer goede manier van aanpakken. Daarom heb ik gezegd dat we die initiatieven van sterke moslimgemeenschappen van onderuit absoluut moeten steunen. Ik denk ook dat dit absoluut kan helpen in de strijd tegen moslimextremisme. Ik ben daar absoluut van overtuigd. Ik ben er echt van overtuigd dat zeker campagnes als #NotInMyName helpen.

Mijnheer Janssens, ten slotte hebt u terecht een zeer heikel punt aangekaart. Ik blijf nog altijd bij mijn uitspraak dat privacy stopt op het moment dat de veiligheid in het gedrang komt. Ik neem aan dat u het daarmee eens bent. Het beroepsgeheim is zeer problematisch in dit land. Het is een probleem om dat nog maar bespreekbaar te kunnen maken. U weet dat dat in de strafwet zit. Toen ik nog het genoegen had om deel uit te maken van de Senaat, heb ik daar een wetsvoorstel ingediend. Er was totaal geen animo om het beroepsgeheim op te heffen als er sprake zou zijn van ernstige vermoedens dat er iets zou kunnen gebeuren. Ik vind ook niet dat men daar te lichtzinnig mee mag omspringen, maar ik vind wel dat dat moet kunnen wanneer de veiligheid in gevaar komt. Of het dan gaat over de veiligheid van een individu, een samenleving of een klein groepje mensen maakt niet uit. Dan stopt voor mij het recht op privacy.

In het Verenigd Koninkrijk heeft men in 2015 een wet goedgekeurd, waardoor het beroepsgeheim zou kunnen worden opgeheven. Voor alle duidelijkheid, dat zou niet zomaar lichtzinnig kunnen, maar het zou wel kunnen. Dat was heel interessant, omdat de man die daarvoor verantwoordelijk was in het House of Lords en die een soort staatssecretaris voor deradicalisering was, Lord Ahmad of Wimbledon, zelf van Pakistaanse oorsprong is. Hij vond dat geweldig. U weet dat het House of Lords vol zit met advocaten, voormalige rechters en dergelijke meer. Het was niet zo simpel om dat erdoor te krijgen en toch is men daarin geslaagd. Dat vind ik goed. We moeten daar absoluut op blijven hameren.

Ik denk dat het belangrijk is om dat te blijven aankaarten. Via onze deelname aan de federale rondetafelconferentie en aan het Plan R, hebben we dit al verschillende keren op tafel gelegd. U weet dat het een bevoegdheid van de federaal minister van Justitie Geens is, maar het heeft geen zin om de zwartepiet door te spelen. We moeten collectief verantwoordelijkheid nemen. Ik zal er in ieder geval mijn collega's nog eens attent op maken dat niet alleen in het kader van deze problematiek, maar ook in het kader van het bestrijden van fraude van welke aard dan ook, dit een zeer belangrijk middel kan zijn. Als men dat in het Verenigd Koninkrijk heeft kunnen doen op voorstel van iemand die zelf moslim is en zelf van Pakistaanse origine is, dan moet dit toch ook kunnen in een land als dat van ons.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik had gedacht dat u kort op de bal kon spelen. Misschien was het beter geweest om wat geduld te hebben en u alle informatie te laten verwerken. Niettemin hebt u al een aantal interessante samenvattingen meegegeven. Ik denk dat we hieraan een vervolg kunnen geven in de commissie Deradicalisering wanneer we bijvoorbeeld de eerstvolgende monitoring van het actieplan bespreken. Als ik me niet vergis, is dat in april of in mei. Tegen dan hebt u ongetwijfeld de informatie al meer kunnen verwerken en kunnen we de bespreking voortzetten.

Mijn interesse ging op dit moment voornamelijk uit naar de meldplicht. Het gaat over de bescherming van de veiligheid van onze burgers en dat moet voor elke overheid een prioriteit zijn. Als men in het onderwijs of op een sociale dienst wordt geconfronteerd met geradicaliseerden, niet alleen in de geest maar vooral in de daden, dan is het dringend tijd om een aantal instanties op de hoogte te brengen. Ik ben het met u eens dat als dat in het Verenigd Koninkrijk kan, het hier in België ten behoeve van de bescherming van onze burgers ook kan.

Ik hoop dat u uw collega's in de Federale Regering er niet alleen attent op wil maken, maar dat u ook wil aandringen om er werk van te maken zodat het zeker nog deze legislatuur kan gebeuren. Ik denk dat er bij de bevolking een heel groot draagvlak is, niet alleen ten behoeve van zijn eigen bescherming, maar ook ten behoeve van de mensen die men graag ziet. Dit moet een van de prioriteiten zijn die minister Geens in de loop van de komende maanden zou moeten aanpakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.